...ин 11. №

...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 88 (7996)
АПРЕЛИИН 13
ПЯТНИЦА
1956 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Кукуруза тарилгада хэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ

Советскэ арадтаяа хамта Бурят-Монголой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые ехээр һайшаан утхалжа, парти, правительствын уряалые габьяата ажалаараа харюусахаар бэлэн байһанаа мэдүүлнэ. Энэ һаяхан үнгэрһэн республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүбшөөндэ хабаадагшад парти, правительствын табиһан зорилгые табан жэлэй соо бэшэ, харин 2—3 жэл соо дүүргэхэ уялга абаба. Тиихэдэ энэ жэлдэ, зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ хүдөө ажахын продукттнуудые абалга эрид ехэдхэхээр шиидээ. Энэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхэ зам партиин Центральна Комитет, Советскэ правительство эли тодоор заагаа. Энэ хадаа орооһо тарянай асуудалые шиидхэлгэ болоно. Мүнөө хабарай тарилгада бэлэдхэхэ асуудалда тусхай анхарал хандуулагдаха ёһотой. Энэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга хэлэгдэнэ. Энэ жэлдэ манай республикын колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд хабарай тарилгые богонихон болзорто, агротехническэ бүхы заабаринуудые сахижа хэргэхэ уялгатай.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет кукуруза тарижа ургуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулһан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд кукуруза ехэ газарта тариһан байгаа. Теэд энэ культурые тарижа ургуулха хэрэгтэ ехэ алдуу хэгдэһэн, зарим газарта кукурузые тоохогүй ябадал гаргаһан, хайша хэрэгээр хандаһан ушар олон үзэгдөө һэн. Энэ шалтагаанһаа боложо, зарим колхозууд кукуруза һайнаар ургуулжа шадаагүй, бүри зарим газарта оройдоо ургасашье абаагүй ушар байгаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Зүгөөр, энэ хэрэгтэ ёһотой һайнаар хандажа, оролдолго гаргаһан газарта яһала һайн ургаса абаһан байна. Жэшээнь, Зэдын аймагай олон колхозуудта кукурузын ургаса үтөө, энээгээрээ силос гаргажа, эндэхид ажахын жэлэй эхинһээ һү һаалгаяа ехээр дээшэлүүлээ. Энэ аймагай Гэгээтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз нёдондо энэ үеынхиһөө 3 дахин ехэ һү һаалгаад байна. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой туршалгаша-новатор Петелеев 3-дахи жэлээ кукурузын һайн ургаса абажа байна. Мүн Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Антоновой хүтэлбэрилдэг звено түрүүшын жэлдэ участогай дээрэһээ га бүриин 500 центнер кукурузын эшэ намаа, 20 центнер эшэнтэһэн буурсаг абаһан байна. Иимэ жэшээнүүд олон.

Түрүүшын жэлдэ кукурузые ехэ газарта тарижа, ургаса абаад байгаа колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд энэ культурын удхашанарые нюдөөрөө хаража ойлгоно. Кукуруза гээшэ хүдөө ажахыда эрид хубилалта хэхэ культура байһанаа харуулаа. Түбхын түрүүндэ малажалда концентрированнэ, шэмэтэ тэжээл хэрэгтэй соонь бэлдхэхэ арга кукуруза олгоно, мүн ороохо тариянда ехэ нэмэри болоно. Кукурузын удхашанар тухай олон юумэ хэлэлтэгүй, хүн тэрэниие булта һайн мэдэхэ болонхой. Тиигэбэшье, кукуруза тарихада нобшо, ажал ехэтэй гэжэ һанадаг ушар бии. Мүнөө жэлдэ кукуруза ехээр тарилтай гү, али үгы гү гэжэ яруунынхид маргаһаар.

Энэ шухала хэрэгтэ нёдондо жэлэйнгээ алдууе дабтахагүйн тулада колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд кукуруза тарилгада тон һайнаар бэлэдхэхэ ёһотой. Мүнөө энэ хэрэгтэ хүнүүдые һургаха, кукуруза тарижа ургуулха тусгаар звенонуудые байгуулха шухала. Энэ культурые тарихаһаа эхилээд, хураажа абатараа ябаха саг үргэлжын механизированнэ звенонуудые байгуулаа хада һайн гэжэ Иркутска областиин түрүү колхозуудай дүй дүршэл харуулна. Иимэ звенонуудта колхозниигуудһаа гадна, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд механизмуудтаяа оролсохо ёһотой.

Хабарай тарилгада, илангаяа кукуруза тарилгада бэлэдхэл мүнөө хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Хориин, Хэжэнгын, Ториин болон бусад аймагуудта иимэ баримтанууд үзэгдэнэ. Мүнөө үдэр ерэхэ бүри дулаарна, тиин полевой хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха саг ерэбэ. Колхозниигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд газарай хүрьһэндэ шииг нойто бариха, полинууд болон сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха зэргэтэй. Ороохо тариянай, кукурузын баян ургаса абаал һаа, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэмнай лабтай.

Кукуруза тариха газар зүбөөр олохо, тэрээн дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, шииг нойто барихын түлөө оролдохо хэрэгтэй. Заатагүй зүб квадрат гаргажа тарилга хэхын түлөө тэмсэхэ шухала. Мүнөө жэлдэ нёдондоной хиһоо олон механизмууд абтаа. Тиигэбэшье тарянай сеялкэнүүдые таарулан зохёожо, тарилга хэгдэхэ байна. Тиимэһээ колхозууд, МТС-үүд эдэ бүхы бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эртээнһээ ябуулха ёһотой. Кукурузын тарилгада, илангаяа таридаг агрегадта ябадаг хүнүүдые урид олоод һургаха шухала.

Нютагуудтахи партийнэ, советскэ органуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгые хүтэлбэрилхын тулада кукуруза тарижа ургуулха арга заабаринуудтай өөһэдөө һайса танилсаха, шудалха, энэ хэрэгтэ колхозниигуудые һургаха уялгатай.

Тарилгада эрхим һайнаар бэлэдхэжэ, шэмэтэ кукуруза элбэг ехээр ургуулхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

Сталинска область. Сталинска металлургическа заводой доменщигууд зургаадахи табанжэлдэ шэрэм хайлуулгые 93,5 процентээр дээшэлүүлхэ юм.

1960 оной эсэстэ хайлуулжа абахаар хараалагдаһан даалгабаряа, гурбан жэлэй турша соо дүүргэхэбди гэһэн дурадхал доменщигууд һаяхан оруулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 2-дохи пеэшэнэй горновой А. Т. Вакин (зүүн гарһаа), тэрэнэй туһалагша В. С. Вартик байна. Тэдэнэр нормоёо 105 процент дүүргэнэ.

ТАСС-эй фотохронико.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа ондоо хүдэлмэридэ оронһонтойнь дашарамдуулан нүхэр Лобанов Павел Павловичые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшын уялгаһаа сүлөөлөө.

***

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшоор нүхэр Мацкевич Владимир Владимировичые томилоо.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна академиин Президентын уялгаһаа сүлөөлхэ тухай нүхэр Лысенко Трофим Денисовичын гуйлтые СССР-эй Министрнүүдэй Совет зүбшөөбэ.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна академиин Президентээр нүхэр Лобанов Павел Павлович баталагдаа.

„Таймс" гэжэ английиска газетын асуудалнуудта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНАЙ үгэһэн харюу

Н. С. Хрущевой, Н. А. Булганинай Англи ошохоёо байһантай дашарамдуулан нэгэ хэдэн асуудалнуудта харюу үгэхыень гуйжа, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинда «Таймс» гэжэ английиска газетэ хандаба.

«Таймс» газетын табиһан асуудалнуудта Н. А. Булганинай үгэһэн харюу доро толилогдобо.

АСУУДАЛ: Ямар зорилготойгоор Англи ошохотнайб?

ХАРЮУ: Н. С. Хрущев бидэ хоёр Великобританиин правительствын уряалаар Англи ошохомнай. Англида байха үедөө бидэнэр манай хоёр орондо хамаатай асуудалнуудые тон түрүүн зүбшэн хэлсэхэ гэжэ хараалнабди. Английиска правительствотай хөөрэлдөө хэхэдээ туйлахаяа хүсэжэ байһан үрэ дүнгүүд тухай уридшалан хэлэнгүйгөөр, элдэб оронуудай гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай нюураараа уулзалга хадаа бэрхэшээлтэ, арсалдаата асуудалнуудаар бэе бэеэ ойлголсохо ашагтай һайн арга мүн гэжэ хэлэхэдэ болоно. Жэшээнь, австрийиска асуудалые шиидхэхэдэ, Югославитай СССР-эй хани барисаата холбоое һэргээн тогтоохододо, Азиин хэдэн оронуудтай СССР-эй хани барисаата харилсаа хүгжөөхэдэ, мүн бусад олон ушарнуудта гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадай нюураараа уулзалга ехэ ашагтай һайн үүргэ дүүргээ һэн гэжэ һануулхада болоно. Хэлсээ хэхэ гээшэ уласхоорондын али нэгэн асуудалнуудые шиидхэхэ эгээн һайн арга мүн гэжэ мүнөө үеын дүй дүршэл дээрэһээ харагдана.

АСУУДАЛ: Энэ ошолго уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха хэрэгтэ туһатай байжа болохо гү?

ХАРЮУ: Тиигэжэ бидэ найданабди, тиин уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха хэрэгтэ Англи ошолгымнай туһатай байхын тула бидэ бүхы хүсэл оролдолгоёо гаргахабди. Агууехэ гүрэнүүд хоорондоо харилсахадаа хамтын аша туһые хүтэлбэри болгохо ёһотой, шэнэ дай болгуулхагүйн тула, бүхы оронуудай хоорондо зохистой, һайн харилсаа тогтоохын тула эдэ гүрэнүүд гол анхаралаа табиха ёһотой гэжэ Советскэ Союзай правительство, арадууд тоолоно.

Хэрбээ түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха ябадал туйлахын тула нүгөө талын ёһотойгоор оролдоо һаань, манай ошолгын һайн үрэ дүн үгэхэ байһаниинь дамжаггүй.

АСУУДАЛ: Инди, Бирма болон Афганистанаар ябаха үедөө хэһэн мэдүүлгэнүүдтнай Англитай хани барисаатай байха тухай мүнөө үедэ хэлэдэгтэйтнай зүришэнэ гэжэ хилын саана хэлсэхэнь дуулдадаг. Энээн тушаа өөрынгөө һанамжа Та хэлэбэл яаха байнат?

ХАРЮУ: Советскэ Союз Англитай, Франциитай, Америкын Холбоото Штадуудтай, тэрэшэлэн бусад бүхы оронуудтай харилсаагаа саашань һайжаруулха гэжэ оролдоно, тиихэдээ арадуудай хоорондохи һайн харилсаан, хани барисаан бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахиха, бэхижүүлхэ арга олгоно гэжэ тоолоно. Тиихэдэ эб найрамдал бэхижүүлхые англичанинууд, французууд, американецууд, бүхы оронуудай арадууд, советскэ хүнүүдһээ бага бэшээр, хүсэнэ.

Советскэ Союзай гадаадын политикын хэлбэришэгүй ёһо гуримынь хадаа бүхы оронуудтай, тэрэ тоодо Англитай хани барисаатай байха, бэе бэеэ бүри һайнаар ойлголсохо политика мүн болоно.

Советскэ арад английиска арадые ходоодоо хүндэлжэ байдаг, тэрээнтэй хани барисаатай байха гэжэ үнэн зүрхэнһөө хүсэдэг. Инди, Бирма болон Афганистанаар Советскэ гүрэнэй ажал-ябуулагшадай айлшалжа ябаха үедөө хэһэн мэдүүлгэнүүд СССР-эй ба Англиин хоорондо хани барисаата харилсаа тогтоолгодо эсэргүү юм гэжэ хэлэбэл, үнэн зүб юумые сохом хазалайруулха байна.

АСУУДАЛ: Англи Америкын Холбоото Штадууд хоёрые хоорондонь холодуулха зорилготойгоор Англи ошохотнай гэжэ хилын саана хэлсэхэнь дуулдана. Энээн тушаа өөрынгөө һанамжа Та хэлэбэл яаха байнат?

ХАРЮУ: Советскэ Союз ямар нэгэн оронтой һайн, хани барисаата харилсаа тогтоохоёо хүсэхэдөө, али нэгэн бусад оронуудтай хани барисаагаа нүгөөороной болюулхыень тэрэ хүсэнэгүй. Манай орон мүн Англиин ханинартайшье хани барисаатай байхые хүсэнэ, тиигээд Англиие ханинаргүй болгохо хүсэлэн манда байхагүй.

Советскэ правительство Англитай, мүн баһа Франциитай, США-тэй, бусад оронуудтай хани барисаата харилсаа тогтоохые эрмэлзээнэ. Эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлгын аша туһада бүхы оронуудтай иимэ харилсаа тогтоолгын шухала удхашанартай байһые тэмдэглэжэ, советско-американска харилсааешье һайжаруулхын тула Советскэ правительствын бүхы хэмжээ абажа байһаниинь мэдээжэ. Советскэшье, американскашье арадууд тиимэ хүсэлэнтэй, тиин СССР-эй ба США-гэй хоорондо хүршэ ёһоной һайн харилсаа тогтоохо зорилгоор ямаршье шалтаг бэрхэшээлнүүдые зайсуулжа боломоор гээшэ.

АСУУДАЛ: Англиин ба СССР-эй хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхэ ямар арга боломжо бииб, Англида ошолготнай энээндэ туһатай байха гэжэ хүлеэлтэй гү? Худалдаа наймаае үргэдхэхэдэ хоёр орондо али алинданшье туһатай байха гү?

ХАРЮУ: Оронуудай бэе бэеһээ холо, хоорондоо харша байнхаар, худалдаа наймаа хэһэниинь дээрэ. СССР-эй ба Англиин хоорондо үргэн ехэ худалдаа наймаа хэбэл, мүн ондоошье талаар һайн харилсаатай болохо шухала эрхэ нүхэсэл болохо һэн.

Манай оронуудай хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхэ арга боломжо тушаа хэлэбэл, тон һайн арга боломжо бии. Мүнөө үедэ юрэ газаашань худалдагдадаг эд товарые, мүн баһа шэнэ зүйлэй эд товар наймаалалсажа, тэгшэ эрхэтэйгээр, бэе бэедээ аша туһатайгаар англо-советскэ худалдаа наймаае нилээд үргэдхэхөөр Советскэ правительство бэлэн байна. Хэрбээ элдэб янзын хизаарлалта табиха мэтээр худалдаа наймаанда хэгдэдэг һаад түбэгүүдэй зайсуулагдабал, энээнһээ али алимнайшье нилээд ехэ ашаг туһа абаха байна, тиимэ хизаарлалта бидэ хэнэгүйбди, тэрэ хадаа урданай гайхалтай муу үлэгдэл мүн. Худалдаа наймаае үргэдхэлгэ хадаа хоёр ороной арадуудай ажабайдалые һайжаруулха ябадалда, хэлсээнгүй туһатай байхаһаа гадна, политическэ оршон байдалые сэлмэг һайн болголгодо туһатай байха һэн.

АСУУДАЛ: Премьер-министр Иден Таанарай айлшалжа ерэхэдээ табиха зорилгые: «арсалдаата асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ, үгэсэ ойлголсохоор һэдэлгэ хэхэ» зорилго мүн гэжэ тодорхойлюо. «Үгэеэ ойлголсожо» болохо гэжэ Та тоолоно гүт?

ХАРЮУ: Бидэнэр тушаа хэлэхэ болоо һаа, хоёр талада хамаатай асуудалнуудаар хараа бодолоо дүтэ болгохые, бэе бэеэ ойлголсохые, манай оронуудай хоорондо этигэл найдабари байгуулхые, тиигэжэ СССР-эй ба Великобританиин хоорондохи харилсаае саашадань һайжаруулгада туһалхые Советскэ правительство хүсэхэ байна, энэ хадаа Европодо ба дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы бусад хубинуудта эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туһатай байха байна. Уулзалгадаа иимэ үрэ дүн туйлаха хүсэд үндэһэ баримта бии гээшэ, тиимэһээ хоорондоо зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудалнуудаар хараа бодолоо дүтэ болгохо, зохилдуулан таарулха зам бэдэрхээ хоёр талын ёһотой гэгшээр хүсэхэ ябадалһаа бүхы юумэ дулдыдаха байна.

Хэлсээ туйлаха гээшэ нилээд бэрхэшээлнүүдые дабаха ябадал болоно, тиихэдэ, хөөрэлдөө хэхэдээ гүрэнүүдэй амталан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримые хоёр талын баримталаад байгаа һаа, бүхы арадуудай эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ бэе бэенэйнгээ аша туһые хаpалсаад байгаа һаа, бэрхэшээлнүүд дабагдахагүй гэжэ хэзээшье тоолодоггүйбди.

АСУУДАЛ: Британска хүтэлбэрилэгшэдтэй ямар гол асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотойб?

ХАРЮУ: Уулзалгада хабаадаха хүнүүдэй табихаяа хүсэһэн асуудалнуудые хоёр тала зүбшэн хэлсэхэ. Советскэ, английиска гүрэнэй ажал-ябуулагшадай хэхэ хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадахагүй али нэгэн ондоо гүрэндэ сэхээр гү, али сэхэ бэшээршье хохидол ушаруулха асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэгүй гэжэл лэ эртэнһээ хэлэхэдэ болоно. Тон түрүүн манай оронуудай хоорондохи худалдаа наймаае хүгжөөхэ, СССР-эй ба Англиин хоорондохи харилсаае үргэдхэлгэдэ хамаатай асуудалнуудые, тэрэшэлэн шиидхэгдээд байхадаа уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые саашадань һуларуулгада, бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туһа хүргэхэ уласхоорондын бусад зарим асуудалнуудые зүбшэн хэлсэгдэхэ гэжэ хараалагдана.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. ВОРОШИЛОВТА Тунисай бей нэгэдэхи Мохаммед Ламинай эльгээһэн ТЕЛЕГРАММА

Тунисай бэеэ даанхай байдалтай болһонтой дашарамдуулан Дээдэ тушаалта Танай эльгээһэн амаршалгые ба советскэ арадуудай амаршалгые абажа, би тон ехээр баясааб, минии үнэн зүрхэнэй амаршалгые ба тунисска арадай амаршалгые хүлеэн абыетнай, Дээдэ тушаалта Таниие гуйнаб.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Тунисай хоорондохи харилсаануудай хани ёһоной ба амгалан ёһоной харилсаан байхыень тунисска арад хүсэнэ.

Дээдэ тушаалта Танда зол жаргалые, советскэ арадуудта бүри ехээр һалбаран бадаралгые хүсэнэб.

Н. А. Булганинай телеграммада Французска Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ господин Ги Моллегэй эльгээһэн ХАРЮУ

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Дээдэ тушаалта Господин Маршал БУЛГАНИНДА

Господин Түрүүлэгшэ,

Франко-тунисскэ Протоколой марта 20-до баталагдаһантай дашарамдуулан Танай апрелиин 5-да намда эльгээһэн амаршалгын түлөө Дээдэ тушаалта Танда баясхалан хүргэнэб.

Энэ хэлсээндэ Советскэ Правительствын һонирхолтойгоор хандажа, французска правительство хараһаар тэмдэглэнэ. Тус хэлсээн хадаа хоорондоо нягта харилсаатайгаар бэе бэедээ этигэлсэдэг ба хани ёһоной холбоо барисаа хүгжөөхэ арга Франциида болон Туниста олгохо байна, сүлөөтэйгээр ба амгалан ёһоор харилсан ажаллахые тэдэнэй хоюуланайнь эрмэлзэжэ байһые энэ хэлсээн харуулна.

Таниие ехээр хүндэлжэ байһыемни этигэн тогтоожо абыт, Господин Түрүүлэгшэ.

Ги Молле.

А. И. Микоян Москвада бусажа ерэбэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян ба тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүд Азиин оронуудаар ябаһанайнгаа һүүлээр Москвада апрелиин 10-да бусажа ерэбэ.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд эршэтэ ажалаараа харюусана

☆ ☆ ☆

Кукурузые саг соонь тариха

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой фермэ. Эндэ һаалишадай сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ һаруул, сэбэр улаан булан бии юм. Һаяхан эндэ һаалишад, тарянажалай бригадынхид олоороо сугларжа, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаһан Хандалгые зүбшэн хэлсэбэ.

Агитатор Валентина Сыровая хөөрэлдөө хэхэ зуураа мүнөө үедэ манай парти, правительство яахадаа кукуруза тарилгада шухала анхарал табинаб гэжэ колхозниигуудта тодо ойлгосотойгоор хэлэжэ үгэбэ.

—Би танда нэгэ жэшээ хэлэжэ үгэхэмни,—гэжэ агитатор хөөрөөгөө захалба.—Манай колхоз нёдондо кукуруза таряа һэн. Һүүлээрнь тэрэнэй ехэнхи хубиие хахалжархёод, зеленко тариһанаа булта мэдэнэт. Юундэ тиигээ гээшэб? Кабанскын аймагта, манай колхоздо кукуруза ургахагүй гээшэ гү? Гаврил Иванович, та юун гэжэ бодонот? — гээд, агитатор тээ саанахана һууһан наһажаал үбгэнһөө асууба.

Агитаторай хөөрөөе анхаралтайгаар шагнажа һууһан Гаврил Иванович Бабинцев һууриһаа бодохо зуураа, хоолойгоо заһасагаагаад, томоотойгоор иигэжэ хэлэбэ:

—Кукуруза хадаа манай эндэ шэнэ ургамал гээшэ. Тиимэһээ нёдондо тэрэ ургамалай онсо илгаае һайса мэдэнгүй, шэнжэлжэ, туршажа үзэнгүй дайралдаһан лэ газарта тарижархиһан байгаа. Кукурузын үндэр ургаса абахын тулада агротехническэ заабариие зүбөөр сахиха хэрэгтэй гэжэ парти, правительствомнай тон зүб заабари саг соонь үгэбэ гээшэ. Нёдондо манайхин кукурузые муу хүрьһэтэй газарта таряа. Тиимэһээ тэрэнь нарихануудаар гаража захалаа. Тиигээд буртаг үбһыень түүхэ, культиваци хэхэдээ ехэнхи хубиинь унагаажархёо. Тиигэжэ хэды ехэ хүдэлмэреэ хосороогоо...

—Нёдондо кукурузые дан эртэ, газарай хүрьһэнэй һайса гэдээгүй байхада тариһан байгаа. Кукуруза хадаа дулаанда дуратай ургамал бшуу, —гээд Матвей Гвоздинский хэлээдхинэ.

Хөөрэлдөөн улам һонирхолтой боложо захалба. Абяагүйхэн һууһан Николай Иванович Русин иигэжэ хөөрэбэ:—Манай парти, правительство хадаа колхоз, совхоз бүхэндэ тэжээлэй һайн база байгуулха хэрэгые шухала дээрэ тоолоно. Энэ асуудалые шиидхэхын тулада кукурузые һайса мэдэжэ тариха гэжэ заана бшуу. Нёдондоной жэшээ дээрэһээ харахада манай колхоздо кукурузые май һарын һүүлшын арбан хоног соо, газарай хүрьһэнэй 10—12 градус гэдэһэн хойно тарихада һайн байна. Ряд хоорондын элдүүрилгэ һайса хэхын тулада тарилга хэхэдээ квадрадуудые зүбөөр гаргаха шухала. Агротехническэ заабариие һайса сахибал үндэр ургаса абтахаараал абтаха байна.

—Зүб хэлэнэт. Кукуруза хадаа харууһалгын һайгаар ургадаг ургамал бшуу. Бидэнэр, һаалишад, кукуруза ургуулха хэрэгтэнь колхозниигуудтаа туһалха зэргэтэйбди, —гээд һаалишан Мария Белых гэгшын дуугарахада, тэрэнэй үгые Тамара Киселева тодожо абаад, «Маша зүб хэлэнэ. Бидэнэр үнеэн бүхэндөө 6 тонноһоо бага бэшэ кукурузын силос бэлэдхэхэ ёһотойбди. Нёдондо даража абаһан багахан силоснэй мүнөө жэлдэ ямар ехэ туһатай байба гээшэб. Үнеэдһээ һү һаалга нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө хоёр дахин дээшэлэнхэй. Теэд нёдондо бидэнэр үнеэн бүридөө хоёр тонно силос бэлэдхээ бэлэйбди. Хэрбээ мүнөө жэлдэ үнеэн бүхэндөө 6 тонно силос бэлэдхэбэл, һү һаалгые 3—4 дахин дээшэлүүлжэ шадахабди. Арга боломжо гээд лэ үдэр бүри хэлсэдэгбди. Арга боломжомнай кукуруза гээшэл!».

Партиин ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые колхозниигууд ехэ һайшаан зүбшэн хэлсэбэ. Мүнөө жэлдэ Кировэйхид 120 гектарта кукуруза тариха гэжэ шиидээ. Энэнь нёдондо жэлэйхиһээ хоёр дахин ехэ болоно. Энэ ургамалые һайн хүрьһэтэй газарта тарихань. Кукуруза тариха газартаа колхозниигууд наг шэбхэ гаргажа байнхай.

с. Кабанск. **И. Колотовкин.**

☆

Халуунаар һайшаанабди

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые манай колхозой гэшүүд халуунаар угтаба. Тиигээд саашадаа улам һайшаар ажаллахаар зориг жообди.

Бидэнэр, ажахын жэлэй эхинһээ хойшо һү һаалгаяа нилээд ехээр дээшэлүүлһэн байнабди. Би энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абаһан байгааб. Үнеэдээ һайнаар харууһалһан, эдеэлүүлһэн дээрэһээ ажахын 6 һара соо үнеэн бүриһөө 626 литр һү һаагааб. Үнеэдээ үшөө һайнаар харууһалжа, эдеэлүүлжэ, илангаяа һайн бэлшээридэ ябуулан, һү һаалгаяа бүри ехээр дээшэлүүлжэ, уялгаяа уридшалан дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэб.

Гадна, даажа абаһан үнеэдэйнгээ тугалнуудые нэгэшье толгой гарзагүйгөөр ондо оруулхаб. Энэ зорилгоор тугалнуудай үбшэлхэгүйн, туража зүдэрхэгүйн түлөө мүнөөнһөө шангаар тэмсэхэмни. Иигэжэ зургаадахи табанжэлэйнгээ түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлэлсэхын түлөө өөрынгөө хубита ажалые оруулалсаха байнаб.

Ц. Б. Ванчинова, Хориин аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад — ажахын жэлэй үнгэрэгшэ 6 һара соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 626 литр һү һааһан Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Ц. Ванчинова, мүн энэ саг соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 707 литр һү һааһан Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Н. Тырина гэгшэд.

З. Веснинагай ба Ф. Сорокиной фотонууд.

КПСС-эй обкомдо, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совбдтэ

1955—1956 онуудай ажахын жэлэй түрүүшын хахад соо үнездһээ һү һаалгые дээшэлүүлһэнэй түлөө КПСС-эй обкомой ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг барюулха тухай

1955—1956 онуудай ажахын жэлэй түрүүшын хахад соо һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ илаа гэжэ тоолоод, КПСС-эй обкомой болон Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугые доро дурсагдаһан аймагууд, МТС-үүд болон колхозуудта үгэхэ гэжэ партиин обкомой бюро ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтообо:

Тугые Прибайкальска аймагһаа абаад, һү һааха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ талаар һайн үрэ дүн туйлаһан (26,1 процент) Тарбагатайн аймагта (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Черняков, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков) үгэхэ.

Тугые Ехэ-Куналейн МТС-һээ абаад, харьяата колхозуудтаа һү һааха жэлэй түсэбые дүүргүүлхэ талаар һайн үрэ дүн туйлаһан Үшөөтэйн МТС-тэ (директорынь нүхэр Петинов, главна зоотехнигынь нүхэр Фирсов, КПСС-эй айкомой МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Будажапов) үгэхэ.

Тугые Темлюйскэ МТС-һээ абаад, харьяата колхозуудтаа һү һааха жэлэй түсэбые дүүргүүлхэ талаар һайн үрэ дүн туйлаһан Ехэ-Кударын МТС-тэ (директорынь нүхэр Дмитриев, главна зоотехнигынь нүхэр Малыров, КПСС-эй айкомой МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Балдуев) үгэхэ.

Үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 681 литр һү һаажа, эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 32 центнер һү абаһан Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Минаев, партийна организациин секретарь нүхэр Сычев) урда абаһан дамжуулгынь Улаан тугые үлөөхэ.

Тугые Гүнхэнэй аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозһоо абаад, үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 576 литр һү һаажа, эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 24,7 центнер һү абаһан Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Вильмов, зоотехнигынь нүхэр Падерин, парторганизациинь секретарь нүхэр Красиков) үгэхэ.

Тугые Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозһоо абаад, үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 574 литр һү һаажа, эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 22,1 центнер һү абаһан Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Чимитов, зоотехнигынь нүхэр Шевлякова, партийна организациинь секретарь нүхэр Доржиев) үгэхэ.

Тугые Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо абаад, үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө 570 литр һү һаажа, эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 20,4 центнер һү абаһан Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Леонов, партийна организациинь секретарь нүхэр Болонев) үгэхэ.

Ажахын жэлэй үнгэрэгшэ һаранууд соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 554 литр һү һаажа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 31,3 центнер һү абаһан Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо урда абаһан дамжуулгынь Улаан тугые үлөөхэ.

ҺҮ ҺААЛГААР ЯМАР АЙМАГ ТҮРҮҮЛНЭБ?

Республикын колхозуудта һү һаалгын ябаса тухай 1956 оной апрелиин 10-най мэдээн

Аймагууд	Һү һааха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Үнгэрэгшэ 6 һара 10 хоног соо үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)	Тэрэ тоодо апрелиин түрүүшын 10 хоног соо үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)
Тарбагатайн	27,8	463,7	41,6
Зэдын	27,4	332,4	29,3
Сэлэнгын	26,4	410,9	29,2
Прибайкальска	25,0	504,1	37,8
Хориин	25,0	308,8	23,6
Иволгын	24,5	360,7	27,6
Кяхтын	24,2	329,9	28,5
Яруунын	22,8	324,2	25,8
Заиграйн	21,5	302,2	27,5
Кударын	21,3	318,9	24,2
Түнхэнэй	20,4	271,7	23,5
Бичурын	20,1	282,8	19,5
Мухаршэбэрэй	20,1	279,9	25,0
Кабанскын	19,9	341,9	27,4
Хэжэнгын	18,8	230,4	18,6
Курумканай	17,4	207,2	16,8
Ехэ-Кударын	16,7	299,1	26,5
Ториин	15,8	184,3	14,8
Баргажанай	15,7	169,8	11,6
Закаменай	14,6	138,1	13,6

Һая боложо үнгэрһэн республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ энэ жэлдэ малай ашаг шэмые, тэрэ тоодо һү һаалгые дээшэлүүлхэ тушаа ехэ уялга абаа.

Энэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, областьнууд хоорондын мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө манай бүхы малшад шангаар тэмсэхэ ёһотой. Манай газетэдэ толилогдожо байгаа энэ мэдээн дээрэһээ харахада, республикымнай олонхи аймагуудта һү һаалга үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Һү һаалгаар илангаяа Закаменай, Баргажанай, Ториин, Байкало-Кударын аймагууд ехээр гээгдэжэ ябана. Үнгэрэгшэ үе соо эдэ аймагуудай колхозууд һү һааха жэлэйнгээ түсэбэй дүрбэнэйшье нэгэ хубиие дүүргээтүй. Эдэ аймагуудай колхозууд зунай һаранuудта һү һаалгаяа дээшэлүүлхын тулада эртээнһээ бүхы хэмжээ абаха ёһотой.

Мүнөө хаа хаанагүй үнеэд олоороо тугаллажа, эдинсэ һайнтай шулбы хагдан гаража, колхозууд һү һаалгаяа түргэнөөр дээшэлүүлхэ аргатай болоо. Бии байгаа бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээлнүүдээ һайнаар буйлуулжа, амта оруулжа, нарин нормын ёһоор малдаа эдюулхэ, үнеэдээ һайнаар адуулха хэрэгтэй.

Ногооной гаратар һү һаалгые доошолуулхагүй, харин дээшэлүүлхын тулада партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд, МТС-эй дирекцинүүд, колхозуудай правленинүүд, партийна эхин организацинууд шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха, һаалишад малшадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой.

Комсомолой Центральна Комитедэй V пленум

Комсомолой Центральна Комитедэй пленум энэ оной апрелиин 5—6-да болоо. Комсомолой обкомуудай, крайкомуудай, союзна республиканuудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудай секретарьнууд, Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой комсомольско хүдэлмэрилэгшэд пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын шиидхэбэринүүдтэй дашарамдуулатдан, комсомольско организацинуудай үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудые пленум зүбшэн хэлсээ. Энэ асуудалаар ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр А. Н. Шелепин элидхэл хэлээ.

Пленумдэ хабаадагшад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын шиидхэбэрие ехэ дэбжэлтэтэйгээр, нэгэн дуугаар һайшаагаад, эдэниие хүтэлбэри болгохо ба шууд сэхээр бэелүүлхэ гэжэ шиидхээ.

КПСС-эй XX съездын материалнуудые залуушуулай дунда үргэнөөр тайлбарилха ябадал хангахыень комсомольско организацинуудые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум уялгалаа. Комсомольско организацинууд хадаа Коммунистическэ партиие тойруулан советскэ залуушуулые бүри нягтаар жагсааха, КПСС-эй XX съездын табиһан түүхэтэ зорилгонуудые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эдир залуу патриодуудай хүсые элсүүлэн эмхидхэхэ үүргэтэй.

Ургажа ябаһан залуу үетэниие хүмүүжүүлгэдэ партиин съезд ехэ анхарал хандуулаа. Энэ хадаа ажахын болон культурна байгуулалтада комсомолецууд болон залуушуулые бүри эдэбхитэйгээр хандуулхые, залуушуултай ябуулдаг хүмүүжүүлгынгээ бүхы хүдэлмэрие һайжаруулхыень комсомольско организацинуудые уялгална гэжэ пленум заагаа.

Комсомолой хүдэлмэрие партиин съездын шүүмжэлһэн шүүмжэлэлые тон зүб гэжэ пленум мэдэрээ. Комсомольско организацинуудай ажалябуулгада, илангаяа тэдэнэй идейно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд бии. Комсомольско организацинууд хадаа залуушуулые ажал хүдэлмэридэ заримдаа хабаадуулжа шаданагүй, бодото эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулхын орондо резолюцинуудые гаргадаг, элдэб шууяа татадаг байха юм. Эдэ ба бусад дутуунууд комсомолой ажал-ябуулгада муугаар нүлөөлнэ.

Эдэ дутуунуудые шууд зайсуултада хүсэлэл оролдолгоёо зорюулхыень комсомольско организацинуудые пленум уряалаа. Хамагай түрүүндэ 1956 оной даалгабаринуудые предприяти бүхэнэй, зургаадахи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан барилга бүхэнэй амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ залуу хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зохёон байгуулхы эдэбхи үүсхэлые толгойлон зорюулха гээшэ комсомольско организацинуудай тон шухала зорилго болоно. Комсомольско организацинууд хадаа техническэ саашанхи дэбжэлтын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө, үйлэдбэри дээрэ ариг сэбэрые сахихын ба гурим тогтоохын түлөө залуушуулай олониитын хүдэлөө эмхидхэхэ ёһотой. Үйлэдбэриин-техническэ һуралсалда залуушуулые хабаадуулха талаар С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Уралмашзаводой комсомольско организациин хүдэлмэриин дүй дүршэл хэрэглэхые пленум һайшаан дурадхаа.

Братска гидроэлектростанциие ба атомна электростанцинуудые бодхолгын арадай ажахын ехэ удхашанартай байһые хараадаа абан, эдэ барилгануудые комсомол шефтээ абаба гэжэ пленум соносхоо.

Шэнэ шахтануудые, Кременчугска ба Днепродзержинскэ гидроэлектростанцинуудые, Хойто Донец-Донбасс гэһэн канал барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень Украинын комсомольско организацинуудта; Темир-Тау городтохи металлургическа заводой ба Соколово-Сарбайска шанаржуулгын комбинадай барилгада хабаадалсахыень Казахстанай комсомольско организацинуудта; Хубхай талые ашаглалтада хабаадалсахыень Узбекистанай комсомольско организацинуудта; шэнэ электростанцинуудые барилгада хабаадалсахыень Грузиин, Армениин, Киргизиин, Таджикистанай болон Туркменистанай комсомольско организацинуудта һайшаан дурадхагдаа. Барилгануудта ажалладаг залуушуулай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүдые абахыень, тэдэнэй ажал ба ажабайдал эмхидхэхэ тухай анхарал оролдолго гаргахыень Комсомольско комитедүүдтэ пленум даалгаа.

Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые оролдосотойгоор дээшэлүүлхыень, шэнэ ба боро газар саашадаа ашаглалгада, мүн кукуруза ургуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень хүдөөтэй залуушуулые пленум уряалаа. Энэ жэлэй хабарай тарилгада бэлэдхэлгые амжалтатайгаар түгэсхэлтэдэ ба тэрэниие эмхидхэлгэдэ, тарилгын хойноһоо наринаар харууһалгада колхозуудай, МТС-үүд болон совхозуудай комсомольско организацинууд бүхы залуушуулые хабаадуулха уялгатай.

Малажалай продукт абаха талаар зургаадахи табанжэлэй даалгабаринуудые нэгэ—хоёр жэлэй туршa соо дүүргэхын түлөө патриотическа хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаха гээшэ хүдөөгэй бүхы залуушуулай нэрэ хүндын хэрэг болоно. Воронежско областной комсомольско организациин үүсхэлые пленум һайшаагаад, гахай үсхэбэрилдэг болохо гээшэ хүдөөгэй комсомолой тодорхой ба дайшалхы зорилго болоно гэжэ тоолоо.

Комсомольско организацинууд сад тариха ябадал эрхилдэг болохо, 1956—1957 онуудта һургуулинуудай, хүүгэдэй байшангуудай, пионернүүдэй байшангай дэргэдэ сад тариха ябадал хангаха зэргэтэй; хабар ба намар Садай недели үнгэргэдэг болохо, һурагшадай һургуулида ороходоо, тэрэниие дүүргэхэдээ, пионертэ, комсомолдо ороходоо модо тариха ябадал заншал болгохо зэргэтэй.

Гүрэнэй, колхозууд болон совхозуудай поли хамгаалгын зурууд модонуудые тарилгада, элһэн губэй болон жалгануудай эрьеэр, харгын захаар, полевой стануудта, тосхонуудта болон хүдэлмэришэнэй поселогуудта модо тарилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсахыень, таримал модонуудые шефтээ абахыень эдир залуу хүбүүд, басагадые пленум уряалаа. Сталинградска, Саратовска, Куйбышевска, Белгородско, Пензенскэ, Воронежско, Ростовско, Каменска областьнуудай комсомольско организацинууд эдэ областьнуудай территори дээгүүр гараһан гүрэнэй зурууд ой модо тариха бүхы хүдэлмэрие түгэсхэлгэдэ бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Залуушуулай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хүдэлмэрие эрид һайжаруулхыень, уялгануудаа дүүргэлгэдэ харюусалтагүйгөөр хандаха ябадал зайсуулхыень ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрое, ЛКСМ-эй ЦК-нуудые, комсомолой крайкомуудые, обкомуудые, горкомуудые, райкомуудые болон комсомольско эхин организацинуудые пленум уялгалаа. Үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэлые оролдосотойгоор дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлхэ гээшэ мүрысөөнэй гол шухала зүйлынь болоно.

Залуу хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай, колхознигуудай, һурагшад залуушуулай ажабайдалай материальна ба культурна эрхэ байдал һайжаруулха тухай үдэр бүри оролдохо гээшэ комсомольско организацинуудай шухала уялга болоно. Профсоюзна организацинуудтай хамта залуушуулай ажалай эрхэ байдалые һайжаруулха, залуу хүдэлмэришэд, илангаяа наһа гүйсөөгүйшүүл тухай ажалай хуулиие наринаар сахиха, хамтын байрануудта байдаг эдир залуу хүбүүд басагад тухай бүри ехэ анхарал гаргаха шухала.

Советскэ һургуулиие саашадань хүгжөөн дэбжээхэ талаар КПСС-эй XX съездын заабаринуудые үндэһэ болгон пленум хадаа бүгэдэниитын дунда һуралсал бэелүүлгэдэ, политехническэ һуралсал хүгжөөлгэдэ, һурагшадай гүнзэгы ба бата бэхи эрдэм мэдэсэ олохын түлөө тэмсэлдэ, һуралсалые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор эмхидхэлтэдэ, шэнэ һургуулинуудые барилгада, интернадтай һургуулинуудые байгуулгада арадай гэгээрэлэй органуудта бүхы хэмжээтээр туһалхыень комсомолой райкомуудые, горкомуудые, обкомуудые, крайкомуудые, союзна республиканuудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудые уялгалаа.

Ажал хэжэ шададагаар хүмүүжүүлгэ пионернүүд болон һургуулиинхидай дунда ябуулагдадаг бүхы хүдэлмэридэ гол һуури эзэлдэг болохо ябадал комсомольско организацинууд туйлаха ёһотой. Предприятинуудта, колхозууд болон совхозуудта, туршалтын участогуудта, һургуулинуудай мастерскойнуудта олониитэдэ ашатай туһатай, өөһэдынь хэжэ шадаха хүдэлмэридэ һурагшадые эдэбхитэйгээр хабаадуулха; эдир технигүүдэй слёдуудые, эрхим модель бүтээхын түлөө конкурснуудые үнгэргэхэ, доторой носолтын двигательнүүдые һургуулиинхидай шудалан үзэхэ хүдэлмэри үргэнөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Һургуулинуудай комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилгые һайжаруулха, комсомолецууд болон пионернүүдэй үүсхэл эдэбхиие хүгжөөхэ, тэдэнэй орондо хүдэлмэрилдэг таарамжагүй ябадал зайсуулха шухала гэжэ пленум заагаа. Олониитын ашаттай туһатай, физкультурна, культурно-ниитын хүдэлмэридэ һайн үрэ туйлахын түлөө һургуулинуудай пионерскэ отрядуудай, дружинануудай, комсомольско организацинуудай хоорондо мүрысөө эмхидхэхэдэ таатай гэжэ тоологдоо.

Комсомольско организацинууд хадаа домоуправленинүүдэй тэрнүүдтэ байдаг хүүгэдэй дунда ябуулдаг хүдэлмэрие һайжаруулха; предприятинуудай, МТС-үүдэй, колхозуудай ба совхозуудай комсомолецуудые, дээдэ һургуулинуудай аха курсануудай студентнүүдые отрядуудай вожатанууд болгожо хүдэлмэридэ олоор эльгээхэ ёһотой.

Марксизм-ленинизмын агуу ехэ үзэл сурталаар, социалистическ[illegible] Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэх[illegible] Коммунистическэ партида үнэн с[illegible] хэ байха үзэлөөр, арадуудай хоо[illegible] рондын эбдэршэгүй хани барисаа[illegible] най, пролетарска интернационализ[illegible] мын үзэл сурталаар залуушуулы[illegible] хүмүүжүүлхэ зорилгонууд идеологи[illegible] ческа, пропагандистска ба агит[illegible] ционно-олониитын хүдэлмэрие шуу[illegible] һайжаруулхые, тэрэниие ажабай[illegible] далтай, коммунистическэ байгуулал[illegible] тын практикатай нягта холбоото[illegible] гоор үнгэргэхые комсомольско ор[illegible] ганизацинуудһаа, комсомольско бү[illegible] хы хүтэлбэрилхы органуудһаа эри[illegible] нэ.

Ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэлг[illegible] ба тэрэнэй хойшолонгуудые усадх[illegible] ха талаар КПСС-эй ЦК-гэй хара[illegible] шугамые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум нэгэн һаналтайгаар һайшаагаа. Га[illegible] са нэгэн хүнүүдтэ шүтэхэ ябадала[illegible] хоротой байһан тухай партиин X[illegible] съездын заабаринуудые залуушуу[illegible] лай дунда ябуулдаг бүхы хүдэлмэр[illegible] дөө хүтэлбэри болгохыень комсом[illegible] лой комитедүүдые пленум уялгала[illegible]

Комсомольско организацинууд х[illegible] даа комсомолецууд болон залуушуу[illegible] лые политическээр гэгээрүүлхэ х[illegible] дэлмэрие тоохогүй ябадал усадх[illegible] ха, марксистско-ленинскэ теори[illegible] политическэ экономиие ба тус т[illegible] һалбаринуудай экономиие шудал[illegible] ябадалда тэдэниие олоор хабаадуу[illegible] ха, В. И. Ленинэй ажабайдалые б[illegible] лон ажал-ябуулгые комсомолецу[illegible] болон залуушуулай шудалан үзэ[illegible] гые үргэнөөр эмхидхэхэ ёһотой.

Буржуазна үзэлэй үлэгдэлнүүдтэ[illegible] капитализмын үлэгдэлнүүдтэ[illegible] илангаяа замаа алдаха ба архи у[illegible] ха болошогүй муухай ябадалт[illegible] эрид шууд тэмсэл хэхыень, залу[illegible] шуулай сүлөөтэй сагые зүбөөр э[illegible] хидхэхэ тухай оролдолго ехээр г[illegible] гахыень комсомольско организац[illegible] нуудые пленум уялгалаа.

Залуушуулай дунда олониит[illegible] физкультурна ба спортивна хүд[illegible] мэри һайжаруулхын тулада олони[illegible] тын заншалта спортивна хэмж[illegible] ябуулгануудые: хабарай ба намар[illegible] хүнгэн атлетическэ кроссуудые, [illegible] нын мүрысөөнүүдые, гимнастичес[illegible] һайндэрнүүдые үнгэргэхэ хэрэгт[illegible] Эхин, районно ба городской ком[illegible] мольско организацинуудай хоорон[illegible] физкультурна ба спортивна хүд[illegible] мэри һайнаар табихын түлөө мүр[illegible] сөө эмхидхэхые һайшаан дурадх[illegible] даһан байна. Залуушуулай дун[illegible] олониитын турпстска хүдэлмэри [illegible] хидхэлтэдэ тусгаар анхарал ханд[illegible] лагдаа.

Комсомольско организацинууд[illegible] үүсхэл эдэбхитэй байха ябадал [illegible] хы хэмжээгээр хүгжөөхэ, комсомо[illegible] ско бүхы хүдэлмэридэ үүсхал [illegible] гаха, комсомольско комитедүүд[illegible] хүдэлмэридэ эдэбхитэдые үргэн[illegible] хабаадуулха шухала байһан ту[illegible] пленум заагаа. Өөрынгөө органи[illegible] циин ажабайдалда ба хүдэлмэри[illegible] ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэнэй эдэб[illegible] тэйгээр хабаадаха ябадал туйла[illegible] хэрэгтэй.

Манай орондо коммунизм б[illegible] гуулхын түлөө тэмсэлдэ комсо[illegible] хадаа Коммунистическэ парти[illegible] үнэн сэхэ туһалагшань сааша[illegible] байха гэжэ Советскэ Союзай К[illegible] мунистическэ партиин Ленинскэ Ц[illegible] тральна Комитедые ВЛКСМ[illegible] ЦК-гэй пленум найдуулаа.

«Залуушуулай болон студент[illegible] дэй Бүхэдэлхэйн VI фестива[illegible] Москвада үнгэргэлгэдэ бэлэдхэхэ [illegible] тэрэниие эмхидхэхэ хэрэгтэй да[illegible] рамдуулагдан комсомольско орга[illegible] зацинуудай ябуулха хүдэлмэри т[illegible] хай» асуудалые ВЛКСМ-эй ЦК-[illegible] пленум зүбшэн хэлсээ. Энэ асуу[illegible] лаар ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секрета[illegible] нүхэр А. А. Рапохин элидхэл хэ[illegible]

Демократическа залуушуулай Б[illegible] хэдэлхэйн федерациин шиидх[illegible] риин ёһоор, эб найрамдалай ба ха[illegible] барисаанай түлөө тэмсэхэ зорил[illegible] тойгоор залуушуулай болон студе[illegible] нүүдэй Бүхэдэлхэйн VI фестива[illegible] 1957 оной июлиин 28-һаа август[illegible] 11 хүрэтэр манай Эхэ ороной сто[illegible] ца—Москвада болохо юм. Энэ ф[illegible] тиваль хадаа эб найрамдалай [illegible] һайн һайхан ерээдүйнгөө түлөө т[illegible] сэжэ байһан бүхы оронуудай зал[illegible] үетэнэй баясхаланта һайндэр боло[illegible] юм.

Москвада болохо фестиваль [illegible] сад оронуудай залуушуултай со[illegible] скэ залуушуулай хани ёһоной [illegible] рилсаа холбоогоо саашань үргэд[illegible] хэ, мүн бүхы дэлхэйн эдир зал[illegible] хүбүүд басагадай һаналаа нэгэд[illegible] гые бэхижүүлхэ шэнэ үргэн [illegible] боломжонуудые олгохо байна.

Залуушуулай ба студентнүүдэй Б[illegible] хэдэлхэйн фестивалиие Москвада [illegible] гэргэлгэ советскэ залуушуулда [illegible] лон комсомолдо ехэ уялгануудые [illegible] лон горьтой харюусалга даал[illegible] гэжэ пленум онсо тэмдэглээ. Залу[illegible] шуулай дунда ябуулагдаха хүм[illegible] жүүлгын бүхы хүдэлмэрие дэ[illegible] лүүлжэ, ажалай шэнэ амжалтану[illegible] дые туйлажа комсомольско орга[illegible] зацинууд фестивальда бэлэдх[illegible] тэмдэглэхэ ёһотой.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум [illegible] энэ асуудалаар Советскэ Сою[illegible] эдир залуу хүбүүд басагадта ханд[illegible] һан Хандалга баталан абаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум [illegible] хидхэлэй асуудалые хаража [illegible]

Залуу барилгашадай Бүхэсоюзна зүблөөн

Апрелиин 10-да Москвада Ехэ Кремлевско Ордон соо залуу барилгашадай Бүхэсоюзна зүблөөн нээгдэбэ. Барилгын промышленностиин предприятинуудта ба барилганууд дээрэ хүдэлмэрилхэдөө шалгараһан 1800 хүн зүблөөндэ хабаадалсана. Тэрэшэлэн барилгын участогууд болон управленинүүдэй начальнигууд, барилгын трестнүүдые эрхилэгшэд, министерствонууд болон проектнэ организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд тэндэ хабаадалсана.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь **А. Н. Шелепин** зүблөөе нээжэ, энэ зүблөөн дээрэ бидэ дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдэхэ, хүдэлмэридөө һаад хэдэг дутагдалнуудые элирүүлхэ, КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын тула юу хэхэ ёһотой байһан тухайгаа хэлсэхэ зорилготой болонобди гэбэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиумые хүндэтэ президиумдэ һунгаха гэһэн дурадхалые зүблөөндэ хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд ба залуу барилгашадай зорилго гэһэн асуудал эндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ болобо. Элидхэл хэхын тула СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо В. А. Кучеренкодэ үгэ үгтэбэ.

1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ программые бэелүүлхэ хэрэгтэ залуушуулай ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой байһан тухай элидхэлшэ тодорхойгоор хэлэбэ. Барилга дээрэ 2 миллион гаран залуу хүдэлмэришэд, тэрэ тоодо 380 мянга шахуу комсомолецууд хүдэлмэрилнэ. Комсомольско организацинууд түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээхэ заводуудые барилгада 17 мянган комсомолецуудые, Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудые барилгада 13 мянган хүнүүдые эльгээгээ. 100 мянга гаран залуу хүдэлмэришэд шэнэ ба боро газарнуудые ашаглажа байһан нютагуудтахи барилганууд дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Зургаадахи табанжэлдэ капитальна барилгада 990 миллиард түхэриг мүнгэ һомологдобо. Энэ хадаа нэгэдэхи табанжэлэйхиһээ 17 дахин ехэ болоно.

Илангаяа ороной зүүн нютагуудта капитальна барилга ехээр хэгдэхэнь. Жэшээнь, Сибирь—65, Казахстанда—15 шахуу машина бүтээлгын предприятинууд байгуулагдаха.

Нүхэр Кучеренко барилгые индустриализацилха, түмэр-бетон үйлэдбэрилгые ехэ болгохо тухай хэлэбэ. Хабсаргагдамал түмэр-бетон конструкцинууд болон детальнуудые үйлэдбэрилхэ 600 гаран предприятинууд орон соомнай баригдажа байна. 1955 ондо 450 гаран иимэ предприятинууд ашаглалгада оруулагдаа. Залуушуул энэ барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Барилгашадай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ элидхэл соо ехэ анхарал хандуулагдаба. Зургаадахи табанжэлдэ барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин үнэ түсэбэйхидэ орходоо 7 процентһээ бага бэшээр химдаруулагдаха ёһотой. Иигэжэ 30 тухай миллиард түхэриг алмагдаха болоно.

Барилгануудай хүтэлбэрилэгшэд ба комсомольско организацинууд бригада бүхэнэй, участок бүхэнэй даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө ёһотойгоор хүтэлбэрилхэ зэргэтэй. Ажалай түрүү арга методүүдые дэлгэрүүлхэ, гээгдэгшэдые түрүүшүүл хүрэтэр урагшань татаха ябадалда гол анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Элидхэлшэ хадаа мэргэжэлтэй саг үргэлжын кадрнуудаар барилганuудые хангаха тухай саашань хэлэбэ. Барилгашадай культурна ба ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангаха хэрэгтэ ёһо тэдыгээр, албан хойрогоор хандадаг хүтэлбэрилэгшэдые шангаар шүүмжэлхэ хэрэгтэй.

1956 оной августда Барилгашадай үдэр анха түрүүшынхеэ тэмдэглэгдэхэнь. 1956 оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, энэ һайндэрые угтая.

Залуу барилгашад хадаа коммунизмын илалта тээшэ советскэ арадые хүтэлжэ ябаһан Коммунистическэ партиин хараалһан агуу ехэ зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа үгэхэ бэзэ гэжэ нүхэр Кучеренко элидхэлэйнгээ эсэстэ хэлэбэ.

Зүблөөнэй түрүүлэгшэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь **В. И. Залужный** «Мосстройн № 1» трестын комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир нүхэр **Затворницкидо** үгэ үгэбэ. Минии хүтэлбэрилдэг бригада нёдондо жэлэй июньһээ эхилээд комплексно аргаар хүдэлмэрилжэ байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлээ, бригадын гэшүүдэй салин хүлһэн ехэ болоо, барилгын шанар һайжараа. Нүхэр Затворницкий Киев городой шулуушадай комплексно бригадые (бригадирынь нүхэр Седлецкий) социалистическэ мүрысөөндэ өөрынгөө бригадын үмэнэһөө уриба.

Ленинградска № 19 барилгын трестын монтажник нүхэр **Кречинин** үгэ абаба. Манай трест түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээдэг томо завод барижа байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Залуу барилгашад заводой нэгэдэхи ээлжээе болзорһоонь урид—Агуу ехэ Октябриин 39 жэлэй ой болотор ашаглалгада оруулха уялга абаа.

Киевэй барилганууд дээрэ хүдэлмэрилхэдөө индустриальна арга методуудые хэрэглэдэг, шэнэ үлэмжэ һайн механизмуудые ашагладаг тухайгаа «Главкиевстрой» гэжэ трестын башенна кранай машинист нүхэр **Алымова** хэлэбэ.

Минскһээ ерэһэн барилгын-хабсаралгын бригадын бригадир нүхэр **Дигилевич** өөрынгөө бригадын дүй дүршэл тухай, ажалай комплексно арга метод тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө.

Комсомолой Иркутска обкомой секретарь нүхэр **Арбатский** залуушуулай шэн зоригто ажал тухай хөөрэжэ үгөө. Братска ГЭС дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан залуушуул тэндэхи барилгада хүдэлмэрилхээ ерэхыень Советскэ Союзай хүбүүд ба басагадые урижа бэшэг бэшээ гэжэ тэрэ хэлэбэ. (ТАСС).

СОВЕТСКЭ БАЙГУУЛАЛТА

...утадууд
...шадтаяа
...улзана

Холбоо барисаагаа улам бэхижүүлэе

...Культурын байшан соо ... олоороо сугларжа, Верховно Соведэй депутат ...Мункожаповтай, мүн ай... ...ведэй депутат нүхэр В. ... уулзаба. Һунгагшадай ...элэнгын аймагай Соведэй ...ой гэшүүн нүхэр Л. Бад... ...эд, депутат Мункожапов... ...бэ.

...Верховно Соведтэ һун... ...оhонhоо хойшо хэдэн сес... ...дэжэ, манай орон доторой ...ын шухала асуудалнууд ...э, — гэжэ тэрэ хэлэбэ. ...энэ үе соо 40 гаран һун..., 14 эмхи зургаанууд бо...уудhаа намда ерэһэн бэ...эдүүлгэнүүдэй олонхинь ... үзэгдөөд, хэмжээ абтаа ...утат хэлээ.

...ань нүхэр Мункожапов ...ой нэрэмжэтэ колхозой ...т тушаа хөөрэбэ. Энэ ...эшүүд ажахыгаа һэргээн ... түлөө тэмсэжэ, зарим ...алта туйлаһан байна. Зү...елиин ажал-ябуулгада ... дутагдалнууд бии гэжэ ... Колхозой правлени бо...йна организаци түрүүшын...тые саашадань арьбад...а ёһотой анхарал орол...оогүй байшоо. Ороохото ...удай ургаса дээшэлнэгүй. ...элдэ колхоз гектар бүри... зэртээр ойроидоо 4 цент... хуряагаа. Малай ашаг ...болоогүй.

...и болон партийна орга...ун бүхы колхознигууд нё...эй алдуу дутуунуудые, ар... арга боломжонуудые ха...ад, мүнөө жэлһээ эхилэн ...жэлэйнгээ даалгабарие уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Депутат Мункожапов һунгагшадай захяае һайса дүүргэжэ, тэдэнэй найдабарие харюулхаб гэжэ мэдүүлээ.

Удаань һунгагшад үгэ хэлэбэ. Һунгагша нүхэр Б. Ирдынеев «аймагай центртэ шэнэ Культурын байшан барихаар болоо, энэ асуудалые шиидхэхын тулада манай депутат ябуулга хэхэ ёһотой» гэбэ.

— Депутат нүхэр Мункожапов колхознигуудай, илангаяа малшадай байра байдалые һайжаруулха, фермэ, бригада бүхэндэ баани бии болгохо хэрэгтэ анхаралаа табиха уялгатай, — гэжэ һунгагша нүхэр К. Ханхатова хэлээд, колхоз бүхэндэ хүүгэдэй ясли нээхэ шухала болонхой гэбэ.

Аймагай центрые болбосон түхэлтэй болгохо, хоёр квартиратай шэнэ байрануудые бариха, мүн хуушарһан гэрнүүдые һэльбэн заһабарилха хэрэгтэ нютагай бюджедээр һомологдоһон мүнгэн зөөриин хэр зэргээр хэрэглэгдэжэ байһан тухай олон һунгагшад хэлээ. Аймагай коммунальна таһаг материалаар, автотранспортаар хомордожо, барилга-заһабарилгын хүдэлмэрие удааруулна.

— Барилгын материалнууд ба автотранспорт абаха хэрэгтэмнай туһалыт,—гэжэ һунгагша М. Шабаев депутадта хандаба.

Һүүлээрнь аймсоведэй депутат нүхэр В. Павлов һунгагшадайнгаа үмэнэ тоособо. Аймаг дотор худалдаа наймаанай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа аймпотребсоюзай правлениин юу хэжэ, ямар хэмжээ абажа байһан тухай тэрэ хэлэбэ.

В. Бадашкеев.

* * *

...ын Ленинскэ округой һун... ...ахтын педагогическа учи...това зал соо сугларжа, ...эй Верховно Соведэй де... Н. Б. Пивоваровтай һая...ба.

... нүхэр Пивоваров хэжэ ...ал тухайгаа, мүн пар...съездын шиидхэбэринүүд ...агшадта хөөрэжэ үгэбэ. ... депутадһаа олон асуу... һураһан, үгэ хэлэһэн

...ад В. Тарасова, М. Матю...эшэд үгэ хэлэхэ зуураа, ...дто электрическэ гэрэл ...ка, городой ажалшадые ...аха ба медицинскэ ху...эрид һайжаруулха шуха...ой гэбэ. Һунгагша нүхэр ... иигэжэ хэлээ:

...ын һунгуули үнгэрэгдэ... ...э үлэжэ байна. Энэ болзор соо депутат Пивоваров һунгагшадтайгаа түрүүшынхеэ уулзаба. Саашадаа нүхэр Пивоваров һунгагшадтаяа холбоо барисаагаа бэхижүүлхые оролдохо ёһотой. Саашань энэ нүхэр Кяхтын оёдолой фабрикын гаргадаг эд бараанай муу шанартай байдаг ба городто худалдаа наймаанай хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн тушаа шүүмжэлээ.

Кяхтын магазинуудта түрүүшын хэрэглэлэй элдэб эд бараан ходо хомор байдаг гэжэ мүн бусадшье һунгагшад хэлээ.

Городтохи нютагай промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэриин дутуу дунданууд тухай һунгагша нүхэр Гендунов хэлэбэ. Депутат Пивоваров түгэсхэлэй үгэ хэлэхэдээ һунгагшадай эрилтэнүүдые дүүргэхын тула бүхы анхаралаа табихаб гэжэ мэдүүлээ.

Б. Ванчиков.

ЗАЛУУ МЕХАНИЗАТОРНУУД

...аймагай Сосновско МТС-... трактористнуудые бэ...өр һарын курса хүдэлмэ...бэ. Курсые 15 хүн дүүргэ... ...тоодо Советскэ Армиин ...эрэһэн Иван Лошкалев, ... Доржиев, урдань прицепщигууд байһан Анатолий Сазонов, Петр Грехов, Цыренжап Дамбаев ба бусад бии.

Залуу мэргэжэлтэд хабарай тарилгын үедэ колхозуудта хүдэлмэрилхөөр гараба.

С. Бардунаев.

Поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр зөөе

1956 ондо үбһэ ногооной, кукурузын, овощиин болон бусад культурануудай үндэр баян ургаса абахын тула поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргаха шухала. Энэ хэрэгтэ колхозууд, МТС-үүдэй хүсэн гүйсэд элсүүлэгдэхэ зэргэтэй. Наг шэбхэ зөөхэ, тэрэниие бэлэдхэжэ тарааха хүдэлмэри тон яаралтайгаар үнгэргэгдэхэ ёһотой.

Дутагдалнуудаа хэзээ усадхаха юм?

Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо томохон колхозуудай нэгэн юм. Энэ колхоз ажахыгаа саашадань хүгжөөжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абадаг болохо дүүрэн арга боломжотой.

Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо малажалаа хүгжөөхэ талаар эндэ зарим тэды амжалтанууд туйлагдаа. Гэбэшье, ниитынгээ мал үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангаагүй байһан ехэ дутагдалтай. Нёдондо малай шэмэтэ һайн тэжээл болохо кукурузын муу ургаса абаһан байна. Гадна, сабшаланһаа гектар бүриин миин 4 центнер үбһэн хуряагдаа. Тиигэжэ бүхы дээрээ малынь шэмэтэ тэжээлээр арай гэжэ 38 процент, үбһөөр 50 гаран процент хангагдаһан байха юм.

Үбһэ тэжээлээр хангагдажа шадагдаагүй дээрэһээ малай үбэлжэлтэ дутуу дунданудтайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Мүнөө малай үбэлжэлгын харюусалгатай үеын ерээд байхада, зарим фермэнүүд болон гүүртэнүүдтэ үбһэ тэжээлынь ойроидоо дууһашанхай. Малынь үбһэ, шэмэтэ тэжээл садатараа эдеэгүй дээрэһээ ашаг шэмэ багаар үгэнэ.

Колхозой правлени болон партийна организаци урда жэлнүүдэйнгээ алдуунуудые хараадаа абажа, энэ жэлдэ малаа үбһэ тэжээлээр хангаха тушаа шухала хэмжээ абаха ёһотой байһан аад, бага оролдолго гаргана. Тус колхоз сабшалангай газар багатай. Теэд сабшалангайнгаа ургасые дээшэлүүлхын түлөө өөдтэй хүдэлмэри хэнэгүй.

Колхоз үбэлдөө сабшалан дээрэ тошон халяаха дүүрэн аргатай байгаа. Юуб гэхэдэ, сабшалангайнь ехэнхи Куналейка гэжэ голой хажуугаар юм. Энээниие колхозой хүтэлбэрилэгшэд ойроидоо тоологгүй байна. Сабшалангайнь газарые ургэдхэхэ тушаа Ехэ-Куналейн МТС-эй механизаторнууд 50 гаран гектар газарые һөөг бургааһанһаа сэбэрлэжэ үгэһэн байгаа. Теэд тэрэ талмайнь мүнөө болотор хүсэд сэбэрлэгдэжэ ашаглалгада оруулагдаагүй байһаар.

Гадна, энэ колхоз сабшалангаа һайса үтэгжүүлхэ аргатай юм. Малай фермэнүүд болон гүүртэнүүдэй хажуугаар обоологдоһон наг шэбхэнь сабшалангай газар, кукурузын участогууд дээрэ гаргагданагүй. Энээн тушаа колхозой агроном нүхэр Сухарев «наг шэбхэ ямар участогта гаргаха тухай график бригада бүхэндэ табигданхай» гэхэһээ бэшэ ондоо юумэ мэдэнэгүй.

Мүн овощь ехээр тарижа, баян ургаса абаха тушаа юушье хэгдэнэгүй. Энэ колхоз 1953 ондо теплицэ баряад, эртын овощь ургуулжа, нилээд ехэ олзо доход абадаг байгаа. Теэд тэрэ теплицэнь һүүлшын хоёр жэлдэ хэрэглэгдэнэгүй. Мүн огородой талмай дээрэ наг шэбхэ багаар гаргагдана.

Мүнөө хабарай дулаан саг ерэжэ, саһан хайлаба. Гэбэшье, мүнөө һайрамай уһа тогтоохо хүдэлмэри ябуулагданагүй. Газар уһалха тусхай звенонуудшье эмхидхэгдээгүй байһаар.

К. Степанов.

Шефтээ абаһан колхоздоо туһална

Гүрэнэй банкын республиканска конторын коллектив Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаһаар хоёр жэл болобо. Һаяхан банкын коллектив шефтээ абаһан колхоздоо туһаламжа үзүүлхын зорилгоор 18 хүнһөө бүридэһэн нэгэ бригада эльгээтээ. Тэдэнэр нэгэ үдэрэй турша колхозой огородой поли дээрэ 50 тонно наг шэбхэ гаргажа тараагаһан байна. Эндэ 65 наһатай үбгэн Я. Лев, Н. Быстров, Е. Фомина, М. Калимова, В. Васильева, Ц. Цыренова, В. Марычев болон бусад жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилөө.

Г. Максакин.

Тракторaaр үтэгжүүлгэ тараана

Тарялан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргаад, зохихо сагтань уһалаад байхада, хүдөө ажахын ямаршье культурануудай үндэр ургаса абтадаг байна. Энээниие мэдэхэ болоһон Хамнигадайн МТС-эй (Кударын аймаг) механизаторнууд харьяата колхозуудайнгаа полинууд дээрэ ойрын үдэрнүүдтэ—хабарай тарилтын халуун хаһын ороогүйдэ, 2500 тонно наг шэбхэ, мүн нютагай бусад үтэгжүүлгэ гаргахаар шиидээ һэн. Мүнөө энэ хүдэлмэридэ МТС-эй олон механизаторнууд хабаадуулагдажа, тэдэнэр нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Илангаяа Хрущевой, Ворошиловай, Ждановай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта наг шэбхэ ехэ талмайда тараагдаа.

Наг шэбхэ ашаха, тэрэниие поли дээгүүр тарааха гээшэ ажал ехэтэй хүдэлмэри юм. Тиимэһээ МТС-эйхид наг шэбхэ өөрөө ашаалаад, зөөхэ тусхай тэргэ зохёон бүтээгээ. Тэрэнь мүнөө МТС-эй харьяата колхозуудта туршагдажа байна.

Наг шэбхэ гаргалгада тракторист Капустин шалгарба. Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо наг шэбхэ тракторaaр гаргахадаа, үдэрэйнгөө нормые тэрэ 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Г. Цыдыпов.

Энэ жэлдэ харьяата колхозуудайнгаа полинууд болон сабшалан дээрэ баян ургаса ургуулха гэжэ шиидэһэн Хамнигадайн МТС-эй механизаторнууд наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэрие хүнгэдхэхын түлөө оролдоно. Эндэ наг шэбхэ тусхай түхеэрэгдэһэн тракторна тэргэнүүдээр зөөгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: МТС-эй түрүү тракторист нүхэр Капустин Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ наг шэбхэ гаргажа ябана.

Г. Цыдыповэй фото.

Крымдэ элүүржүүлгын шэнэ эмхи зургаанууд баригдана. Урда тээнь бии байһан санаторинууд болон амаралтын байшангууд ургэдхэгдэнэ. Алуштинска санаторидо ой модоной ба саарһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдан шэнэ корпус һаяхан нээгдэв.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: санаторидо амарагшад (зүүн гарһаа) Таллинска фанерно-мебельнэ фабрикын хүдэлмэрилэгшэ М. М. Колядко, «Львовмебель» гэжэ трестын бригадир Е. В. Сырникова, Марийска АССР-эй модоной-электрохюрөөшэн Гаффат Минкин шэнэ корпусой балкон дээрэ байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Харюусалгагүй телефонистка

Редакцида ерэһэн бэшэг

Хэлхеэ холбооной Яруунын аймагай конторын Попереченскэ таһагай телефонно станци болошогүй муугаар хүдэлмэрилһэн зандаа. Энээн тухай нэгэ иимэ баримта харуулая: би тээмэндэ нэгэ үглөөгүүр аймагай гэгээрэлэй таһагтай хөөрэлдэхэ һанаатай Попереченскэ телефонно станцида хэдэ дахин звонилһан байгааб, теэд тэндэһээ нэгэшье хүн харюусажа үгөөгүй. Нилээд удаан саг соо тэсэмгэйгээр звонилһанайм эсэстэ телефонистка нүхэр Болотникова харюусаһан болобошье хоёр—гурба дахин «Сосновка, Сосновка», гэжэ ёһо тэдыгээр дуугараад, харюусажа үгэнэгүй гэжэ трубкаяа табижархёо. Ядахадаа педкабинедтэй холбохые эриһэн байгааб. Тиихэдэмни нүхэр Болотникова трубкаяа Белобородов гэжэ хүндэ үгэжэрхибэ. Тэрэнь педкабинет гэжэ ямар организаци бии юм, мэдэнэгүйб, номерыень хэлэгты гэбэ. Теэд манай эндэ телефонуудай номертой справочнигууд байдаггүй.

Иимэрхүү ушарнууд ходол боложо байдаг. Ямар нэгэн яаралтай сагай, шухала хэрэгэй гарахада телефоноор хөөрэлдэхэ гээшэ ехэ бэрхэтэй, телефонистка удаан саг соо харюусажа үгэдэггүй, ходо «сүлөөгүй» байдаг. Арай гэжэ хөөрэлдэхэ болоходоо заримдаа телефонно линеэр радио дуугараад, юушье дуулдадаггүй. Мүн Попереченскэ телефонно станциһаа хүнүүдэй шаг шууяа табилдаха абяан ходо дуулдажа байдаг.

Энэ таһагай хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа хэлхеэ холбооной Яруунын конторын хүтэлбэрилэгшэд зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Ширабон, багша.

...анска областьдо юу хараабибди?

3. Малай адуулга тухай

(Айкомой секретариин тэмдэглэл)

...мал адуулха гээшэ эгээл ...мэри гэжэ тоологдодог ...ал адуулагшын хүдэлмэ... һонирходоггүй, малша...мэрилхэ дуратайшье хү...ггүй һэн. Теэд мүнөөшье ...р нютагуудта зарим хү...эд мал адуулагшын хү...үшөөл тоодоггүй бай...һээ мал адуулагшаар ... колхознигуудые табихын ...эл залхуу, али ондоо ... харюусалгатай хүдэлмэ...а болохогүй хүнүүдые ...айна. Энэ хэр зүб гээ..., тон буруу. Теэд иимэ ...а бии болоһон һанал бо...най республикын олохон ... үзэгдэдэг байһаниинь ... Зүгөөр, бидэнэр мал ... хүдэлмэриин ямар ехэ ...тай байһаниие мэдэдэг...рэнэй үүргые ёһотойгоор ...н, өөрынгөө балай ха..., зүгөөр тон шухала хү... малай ашаг шэмые дээ... тулада мал адуулаг... арга боломжонуудые ...о үгэдэггүй байнабди. ...уугаа бидэнэр Рязанска ... колхозууд болон совхо...алжа ябахадаа үшөө ...жо абабабди.

... Рязанска обкомой сек... К. Ф. Чачин мантай ...зураа, урдань эндэхи ... адуулгашанай хүдэлмэ...аа мүн лэ хандуулдаг... үүргые тоодоггүй бай...бэ.. Урдынхидаал ад... ... үе болотор мал адуу...гүй, ахир хүнүүд гэжэ тоолодог байгаа. «Теэд һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ зорилгын урдамнай табигдаад байхада, бидэнэр адуулгашадтаа анхаралаа хандуулха баатай болоһон байнабди, юуб гэхэдэ, зунай сагта үнеэдһээ һү һаалта гол түлэб мал адуулагшын хүдэлмэриһөөл дулдыдаха байна» гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй хабар район бүхэндэ адуулгашадай зүблөөн болоо. Удаань областиин колхозуудай түрүү адуулгашад сугларжа, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдэһэн, дутуу дундануудаа элирүүлһэн, саашанхи зорилгонуудаа хараалһан байна. Тэрэ зүблөөндэ мянга гаран хүн сугларaa. Мал адуулагшын хүдэлмэриин шухала ба харюусалгатай байһан тухай сугларагшад тусхай элидхэл шагнажа, зүблөөнэйнгөө түгэсхэлдэ тодорхой уялгануудые абаһан байха юм. Малые һайнаар адуулагшадай хүдэлмэри тэндэ онсолон тэмдэглэгдэжэ, эрхимүүдтэнь үнэтэ бэлэгүүд шагнал болгон үгтэһэн байна. Теэд малай адуулгые һайжаруулха хүдэлмэри энэ зүблөөнөөр дүүрээгүй. Зүблөөнэй һүүлээр адуулгашадай дунда ниитэ-политическэ ба эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри эхилһэн байгаа. Бэлшээри дээрэ малаа эдеэлүүлжэ ябаһан адуулгашадта агитаторнууд ошожо, һони һонин темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, адуулгашад болон һаалишадай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд тухай дуулгадаг болоһон байна. Адуулгашадта өөһэдөө ошоод, тэдээнтэй хамта 7—10 үдэр соо байлсажа, хүдэлмэритэйнь танилсаха гэжэ партиин обком райкомуудай секретарь бүхэниие уялгалһан байгаа. Тиигэжэ райкомуудай секретарьнууд малые хайшан гэжэ бэлшээхэ ёһотойб гэжэ һайнаар ойлгоһон байна. Мүн тэрэшэлэн партиин обкомой секретарьнууд адуулгашадта өөһэдөө айлшаар ошожо, хэдэн хоног соо сугтаа байлсан, тэдэнэй хүдэлмэритэй танилсаа.

—Малые гансашье үдэртөө бэшэ, мүн һүниндөө яажа адуулха тухай бидэнэр мэдэдэг болонхойбди. Ажал хэрэгээ һайнаар мэдэһэн сагтаал бүхы хүдэлмэриие һайнаар хүтэлбэрилдэг, ябуулдаг ха юмбибди, — гэжэ обкомой секретарь нүхэр Чачин хэлэнэ.

Теэд нээрээшье, тэрэ тон зүб. Бидэнэр эндэхи нютагуудаар айлшалжа ябахадаа рязанайхид адуулгашадай дунда ажал хэрэгээ мэдэжэ хүдэлмэри ябуулна гэжэ ойлгобобди. Нютаг бүхэндэ ябахада һаалишад «зундаа үнеэнэй һүн — мал адуулагшын гарһаа» гэжэ хэлэнэ. Эдэ үгэнүүд зунай сагта малые һайнаар, шадамараар бэлшээхын түлөө адуулгашадые уряалһан лозунг болошонхой.

Эндэхи партийна организаци һаалишад болон мал адуулагшадые хоорондонь эбтэй эмхитэйгээр, нэгэ зорилготойгоор хүдэлмэрилүүлдэг болгожо шадаа. Манай һанахада, энэ ушар тон шухала удхашанартай. **Эндэ адуулгашад тушаалдаһан үнеэдые бэшэ, харин тус тус һаалишадай үнеэдые даажа абаад, адуулдаг байна. Тиигэжэ хабар-зунай, мүн намарай сагта үнеэдһээ һү һааха уялга һаалишан адуулгашан хоёр сугтаа абана.** Мүн тэрэшэлэн үбэлдөөшье хоюулан сугтаа уялга абадаг юм. Юуб гэхэдэ, адуулгашад үбэлдөө тэдэл һаалишадайнгаа үнеэдые хараха малшадаар малай байра соо хүдэлмэрилдэг байна бшуу. Тиигэжэ һаалишад—үнеэд хэр һайнаар адуулагданаб гэжэ, адуулгашад—үнеэд хэр һайнаар һаагданаб гэжэ наринаар шалгажа байдаг болонхой.

Областиин суута һаалишан Социалистическэ Ажалай Герой Прасковья Николаевна Коврова үнеэдһээ һү һаалга адуулгашын хүдэлмэриһөө ехээр дулдыдадаг гэжэ хөөрэнэ.

—Малые залхуу адуулгашын муугаар бэлшээгээ һаань, хаанаһаа һүн байхаб?—гэжэ тэрэ хэлэнэ.— Тиимэһээ бидэнэр адуулгашанай хүдэлмэриие наринаар шалгажа байдагбди. Адуулгашанай ямараар ажаллажа байһаниие сэгнэхэнь бэлэн: үнеэдээ һаахадаа мэдэхэш. Муугаар адуулаа һаань, үнеэдһээ һүн багаар һаагдаха, һайнаар адуулаа һаань—ехээр һаагдаха. Тиимэһээ нэгэшье адуулгашан манай хёрхо нюдэнһөө далдалагдажа шадахагүй.

Иигэжэ гансашье Коврова бэшэ, областиин бусад һаалишад хэлэнэ.

Зунай сагта областиин колхозууд болон совхозуудта үнеэд түхэреэн сүүдхэ соо бэлшээгдэнэ. Гансал зунай халуун үдэрнүүдтэ, мүн бороотой үдэрнүүдтэ үнеэд һарабшатай сарай доро оруулагдажа, һая сабшажа асарһан ногоо эдидэг юм.

— Түрүүшээр манай малшад һүниндөө үнеэдээ дурата дурагүйгөөр адуулдаг байһан юм, — гэжэ партиин Шиловскэ райкомой секретарь нүхэр Цыплаков хэлэбэ. — Бидэнэр нэгэтэ зун адуулгашадта 6—7 хоногоор ошожо, хүдэлмэритэйнь танилсаһан байнабди. Үнеэдые һүниндөө адуулжа болохо гү гэжэ тодоруулха гол зорилготой һэмди. Тиигэжэ бэлшээри дээгүүр ябажа байха үедөө нэгэтэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эзэгүй һүрэг үнеэдтэй дайралдашоо бэлэйбди. Адуулгашан байбагүй. Нилээд удаан саг соо бэдэржэ, һөөг модонуудай узуурта адуулгашадай унтажа хэбтэһые олобобди. Энэ ушарые партийна нээмэл суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, бусад колхозуудай адуулгашадта мэдээжэ болгоһон байнабди. Тэрээнһээ хойшо тиигэжэ адуулгашадай һүниндөө унташаха ушарнууд үзэгдэхэеэ болёо һэн. Теэд бидэнэр адуулгашадай хүдэлмэриие гансашье шалгадаг бэшэ, мүн тэдээндэ али болохоор туһалжа байдагбди. Тон түрүүндэ, бидэнэр адуулгашадтаа анхаралаа ехээр табижа, тэдээндэ ажалай болон ажаһуудалай вохид һайн арга байдал бии болгожо үгэдэг, тэдээндэ ошожо өөһэдтэйнь хөөрэлдэдэг, һүүлэй үедэ манай орон дотор, мүн хилын саана, өөһэдэйнь колхоз, район, область дотор юунэй боложо байһан тухай хөөрэжэ үгэдэг байнабди. Тиимэһээ манай адуулгашад ажабайдалһаа гээгдэдэггүй, нютаг нютагуудта боложо байдаг һонинуудые, Парти, Правительствын шиидхэбэринүүдые хуу мэдэжэ байдаг болонхой. Манай райпотребсоюз тамхи, зүрүүл, дабһа, сахар, печени болон үргэн хэрэглэлэй бусад эд бараануудые мал адуулагшадта эльгээжэ байдаг.

Эндэ коммунистнууд болон комсомолецуудые. олоорнь адуулгашад болгожо гаргадаг байһан тухай хэлэхэ хэрэгтэй. Тиигэжэ һү һаалгые ехэдхэхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг адуулгашадай харюусалга горьтойгоор дээшэлһэн байна. Түрүүшээр коммунистнууд болон комсомолецуудые дүй дүршэлтэй малшадтай хүдэлмэрилүүлжэ, нэгэ хэды саг соо һургаад, һүүлээрнь адуулгашан болгожо табигдана.

Хаража байһан һүрэг үнеэдһээн һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө областиин олохон колхозуудта мал адуулагшад ажалай нэмэлтэ түлбэри абана. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо ажалай нэмэлтэ түлбэриин иимэ гурим тогтоогдонхой: хэрбээ адуулгашанай адуулжа байһан үнеэн бүриһөөнь сүүдхэдээ 18 килограмм һүнэй һаагдаад байгаа һаань—8 килограмм, 20 килограмм һаагдаа һаань — 10, 21 килограмм һаагдаа һаань —12, 22 килограмм һаагдаа һаань —20 килограмм һүн ажалай нэмэлтэ түлбэридэ үгтэнэ. Хэрбээ зунай бэлшээриин 5 һара соо адуулжа байһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2 мянган килограммһаа бага бэшэ һүнэй һаагдаад байгаа һаань, адуулгашан 1000 түхэриг мүнгэ абана. Хэрбээ энэ саг соо үнеэн бүриһөөнь 2200 килограмм һүнэй һаагдаа һаань —1500 түхэриг, 2400 килограмм һаагдаа һаань — 2000 түхэриг мүнгэн адуулгашадта үгтэдэг. Колхоз бүхэн өөһэдынгөө нютагай эрхэ байдалда тааруулан, адуулгашадтаа ажалай нэмэлтэ түлбэри үгэхэ гурим тогтоонхой. Теэд эндэхи колхозуудай ажалай нэмэлтэ түлбэри үгэлгын гурим колхознигуудые материальна талаарнь урмашуулха тухай Парти, Правительствын заабаринуудтай таараллана. Ажалай нэмэлтэ түлбэри үгэлгые гуримшуулга хадаа хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ онсо шухала удхашанартай болоо.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй онсо сесси хаагдаба

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 10. (ТАСС). Мүнөөдэр эндэ эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй онсо сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Түгэсхэлэй заседани дээрэ сессидэ хабаадагшад 6 документнүүдые баталан абаа. Нэгэдэхи документ соо—дэлхэйн олониитэдэ хандаһан уряал соо хүн зоной буу зэбсэг хуряахаяа хүсэжэ байһаниинь тэмдэглэгдэбэ.

«...Агууехэ гүрэнүүдэй хоорондо олон жэл соо түгшүүрилтэ харилсаа тогтожо байһанай һүүлээр шэнэ оршон байдал бии болобо,—гэжэ уряа соо хэлэгдэнэ.—Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалаар эдэ гүрэнүүдэй хараа бодол дүтэрхы болоо. Тэдэнэй хоорондоо хэлсээ туйлаха ябадал саашадаа тэдэнэй эбтээ орохын тула хамтын хүсэлэл гаргаха ябадалһаа дулдыдаха байна».

Бүхы оронуудай буу зэбсэг болон зэбсэгтэ хүсэнүүдые хамтаараа хэлсэжэ тогтооһон хэмжээндэ хүрэтэр хороохо, тэрэшэлэн ядерна зэбсэг туршахаяа болихо шухала гэжэ тэрэ документ соо хэлэгдэнэ.

Буу зэбсэг хуряаха талаар туйлагдаһан ямаршье һайн шиидхэбэри мүнөө болотор шиидхэгдээгүй байһан асуудалнуудые, жэшээнь Германиин асуудалые шиидхэлгэдэ туһалхаһаа гадна, дэлхэйн бүмбэрсэгэй хэдэ хэдэн газар нютагуудта эб найрамдалда аюул тохёолдуулһан бүхы арсалдаануудые зайсуулгада туһатай байха гээшэ.

Буу зэбсэг хуряаха талаар туйлагдаһан ямаршье һайн шиидхэбэри сэрэгэй бюджедүүдые бага болгохо, хүн зоной ажабайдалые һайжаруулха байна.

Сессидэ хабаадагшад буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссиин подкомитедтэ телеграмма эльгээжэ, олон зуун миллион хүнүүдэй этигэл найдабарие харюулхыень тус подкомитедые уряалба.

«Буу зэбсэг хуряаха талаар түрүүшын хэмжээ абахые бүхы дэлхэй хүлеэжэ байна. Иимэ хэмжээнүүд арадуудай ба правительствонуудай хоорондохи этигэл найдабарие бэхижүүлгэдэ туһа хүргэхэ, уласхоорондын бодото һайн харилсаа тогтоохо арга олгохо байна» гэжэ телеграмма соонь хэлэгдэнэ.

Гурбадахи документнь декларации болоно. Яаралтай зэбсэгжэлгэдэ эсэргүү тэмсэл хэхын тула эб найрамдал хамгаалха хүдэлөөнэй хабаадагшадай ба бүхы пацифистскэ организацинуудай, политическэ партинуудай, профсоюзуудай, церковьнүүдэй, шажанай организацинуудай ба хүдэлөөнүүдэй, эгээл элдэб хүдэлөөндэ хабаададаг хүнүүд болон ажал-ябуулагшадай хоорондо ашагтай һайн холбоо байгуулгада тус декларации зорюулагдаба.

Яаралтай зэбсэгжэлгэ хадаа мүнөө үедэ бүгэдэ зоной ажабайдал һайжаруулха ябадалда гол һаад түбэг болоожо байһан юумэ гээшэ гэжэ экономическа, социальна ба культурна асуудалнууд тушаа декларации (дүрбэдэхи документ) соо тэмдэглэгдэнэ.

«Хэрбээ арадууд буу зэбсэг хуряаха тухай бүгэдэниитын хэлсээ правительствонуудаараа баталуулжа шадаа һаа, тэрэнь хүн зоной аша туһада ба зол жаргалда һайн үрэ дүн үгэхэ һэн,—гэжэ тэрэ документ соо хэлэгдэнэ.

Иигэжэ угаа ехэ зөөри баялиг алмагдажа, үгырэл ядарал зайсуулхын тула, бүхы хүнүүдэй ажабайдал һайжаруулхын тула ашаглагдаха байгаа».

Атомна энергиин асуудал тушаа декларации соо элдэб бүхы ядерна зэбсэгые хорихо эрилтэ хэгдэбэ.

«Энэ талаар правительствонуудай хоорондо ёһотой хэлсээ хэхыень бүхы дэлхэйн арадууд халуунаар хүсэжэ байна,—гэжэ декларации соо хэлэгдэнэ.

Туршалгын тэһэрэлгэ хэхээ болихо гээшэ хэлсээ баталжа боломоор ба энэ дары бэелүүлэгдэмээр хэмжээн мүн болоно».

Гүрэнүүдэй хоорондохи культурна харилсаае, эрдэмтэдэй уласхоорондын уулзалгануудые, атомна энергиин асуудалнуудаар уласхоорондын научно-шэнжэлэлгын институдуудай харилсаа холбооե эрид шууд үргэдхэе гэжэ тус декларации уряална.

Зургаадахи документ —эб найрамдалай тала баригшадай национальна хүдэлөөнүүдтэ хэгдэһэн дурадхалнууд буу зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэл хэхые уряална.

„Берёзка" гэжэ Московско хореографическа ансамбль Египедээр амжалтатайгаар ябана

КАИР, апрелиин 10. (ТАСС). «Берёзка» гэжэ Московско хореографическа ансамбль Египедтэ ехэ амжалтатайгаар гастроль хэжэ ябана. Александрида концерт табиһанайнгаа һүүлээр апрелиин 9-дэ советскэ артистнууд Каирта түрүүшынгээ концерт харуулба. Тэндэхи зон хатаршадые ехэ һайнаар угтаа. Зоной гуйлтаар олон номернууд дабтажа харуулагдаа.

Революционно хүтэлбэрилхы соведэй гэшүүн, гэгээрэлэй министр Камаль Эд-дин Хусейн, национальна хүтэлбэриин министр Фатхи Радван, газартаряалангай министр Абдель Раззак Сидки, арабска оронуудай лигиин генеральна секретарь Хасуна, египетскэ правительствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд, тэрэшэлэн Египедтэ байһан Хитадай Арадай Республикын культурын ба искусствын ажал-ябуулагшадай делегациин гэшүүд Бурхан гэжэ хүтэлбэрилэгшэдтэйгөө хамта концерт дээрэ байлсаба.

Концерт дээрэ мүн СССР-һээ Египедтэ байдаг посол Е. Д. Киселев байлсаба.

Урда Корейдэ американска самолёт хосорбо

ПХЕНЬЯН, апрелиин 10. (ТАСС). Американска сэрэгэй самолёт Сеул шадар бута унаба гэжэ Урда Корейһээ мэдээсэбэ.

Рязанска областьдо юу хараабибди?

(Түгэсхэл)

Колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ үнеэд гуримшуулагдаһан нэгэ сагта адуулагдана. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхоз гуримшуулагдаһан иимэ сагуудта үнеэдээ адуулдаг байна: үглөөнэй 4 часта үнеэд һаагдаад, эдеэлүүлэгдэнэ, 8 часта дахин һаагдана, 8 часһаа 12 час болотор адуулагдана, 12 часһаа 2 час болотор һаагдаад, нэмэлтэ тэжээл эдинэ, 2 часһаа үдэшын 8 час болотор мүн адуулагдана, 8 часһаа 10 час болотор һаагдаад, һүниин бэлшээридэ гаргагдажа, 12 час болотор бэлшэнэ, 12 часһаа 2 час болотор һүниндөө амарна, 2 часһаа 4 час болотор баһа һүниндөө адуулагдана.

Зунай сагта үнеэдые адуулха сагууд колхоз бүхэндэ ондо ондоогоор тодорхойлогдонхой. Юуб гэхэдэ, газар газарай эрхэ байдал ба ажалайнь эмхидхэл ондо ондоо байдаг бшуу. Теэд колхоз бүхэндэ малшад хайшан гээл һаамнай, үнеэднай удаан саг соо бэлшээридэ ябажа, ехэ тэжээл эдихэ ааб гэжэ оролдодог байна.

Мүнөө олохон колхозуудта зундаа үнеэдые байрада байлган лагерьна гуримаар эдеэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд зохёогдожо байнхай. Энэ юундэ тиигдэнэб гэхэдэ, үнеэдые бэлшээхэдэ үбһэ ногоогоо гүйсэд эдидэггүй, харин байрада байлган, лагерьна гуримаар эдеэлүүлхэдэ тэдэнэр бүхы тэжээлээ дууһан эдидэг, мүн үнеэдтэ концентрированнэ болон һү оруулдаг бусад тэжээлнүүдые нэмэлтэ болгон эдюулхэ арга олгогдоно.

Рязанска областиин колхозуудта зундаа малые һайнаар адуулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Бидэнэр эндэхи түрүүшүүлэй жэшээгээр мал адуулха тухай зохихо тобшолол хэхэ ёһотойбди. Тон түрүүндэ, адуулгашадта хандадаг зангаа үндэһөөрнь хубилгаха, тэдэнэй хүдэлмэриин эмхидхэл һайжаруулха хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, зунай сагта гол түлэб адуулгашанай оролдолгоһоо ехэ һүн һаагдаха байна бшуу. Шалгагдамал, мал адуулха дүршэлтэй эрхим хүнүүд адуулгашадаар табигдаха ёһотой. Адуулгашадта ажалай болон ажаһуудалай зохид һайн арга байдал бии болгожо, тэдэнэй хүшэр, зүгөөр тон шухала ба харюусалгатай хүдэлмэридэнь туһалжа байха шухала. Рязаниин колхозуудта айлшалжа ябахадаа бидэнэр эндэхид адуулгашадайнгаа үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлжэ, тэдэниие материальна талаарнь урмашуулжа байхадаа тон зүб юумэ хэнэ гэжэ ойлгожо абабабди. Саашадаа урдынхидаал адляар адуулгашадай хүдэлмэриие тоодоггүй байха хүнүүд малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ нэгэ ехэ арга боломжоёо алдаха байна гэжэ сэхэ хэлэнэбди.

Үнеэдһээ һү ехээр һаалта гансашье һаалишанһаа бэшэ, мүн мал адуулгашаһаа дулдыдаха байна гэжэ ойндоо бүхөөр һанаад, мартангүй ябаха хэрэгтэй.

Б. ЗОНХОЕВ.

РЯЗАНЬ, март.

Испано-Марокканска хэлсээндэ гар табигдаба

Парижһаа абаһан мэдээсэлэй ёһоор Мароккын султан V Мохаммедэй ба испанска правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо Мадридта хэлсээн хэгдээ. Марокканска гүрэнэй бэеэ даанхай болоһые соносхолго тухай франко-марокканска декларацида гар табигдаһантай дашарамдуулагдан Мароккодохи испанска зонын ёһо гурим тухай асуудал хэлсээнэй үедэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Марокканска правительствые толгойлогшо Си Беккаи Испаниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Артахо испано-марокканска хамтын декларацида мартын 7-до гар табяа. 1912 ондо Мароккодо тогтоогдоһон ёһо гурим «мүнөөнэй бодото байдалда зохилдоногүй» гэжэ декларации соо тэмдэглэгдэнэ. Тиимэһээ испанска правительство хадаа марокканска гүрэнэй газар дайдын нэгэн ниитэ байха ба тэрэнэй бэеэ даанхай байдалтай байха ёһо гуримые, тэрэ тоодо Мароккын өөрын дипломатитай ба армитай байха эрхые мэдэрнэ гэжэ декларации соо хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

Ливанска правительство Тунисай ба Мароккын бэеэ даанхай байдалые мэдэрбэ

ПАРИЖ, апрелиин 10. (ТАСС). Тунис Марокко хоёрые бэеэ даанхай гүрэн гэжэ мэдэрхээр Ливанай правительство шиидхэбэ гээд Франс Пресс агентствын корреспондент Бейрудһээ мэдээсэбэ.

Египетскэ ба израильска сэрэгүүдэй хоорондо дахяад буудалдаан болобо

Газа городһоо хойгуурхи Бейт Ханун райондохи египетскэ аванпостые израилиинхидай буудаһанай һүүлээр, мартын 7-ной үглөөгүүр египетскэ ба израильска сэрэгүүдэй хоорондо дүрбэн часай турша соо артиллерийскэ буудалдаан болоо.

Египетскэ сэрэгэй засагаархидай түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ. Израилиинхид үглөөнэй 6 часһаа 10 час хүрэтэр египетскэ газар руу буудаа. Египедэйхид тэрэ доронь харюусаагүй. Зүгөөр, израилиинхидай буудалгаяа үргэлжэлүүлһээр лэ байһан дээрэһээнь египетскэ артиллери урдаһаань буудажа, израильска аванпостые аниргүй болохыень баадхаһан байна. «Израилиинхид дүрбэн үдэрэй турша соо ээзрхэг түримхэй ябуулга хэжэ байна» гэжэ түлөөлэгшэ хэлээ.

Иерусалимһаа абтаһан мэдээсэлнүүд соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Тулькарм город шадарай Хабла гэжэ тосхониие израильска сэрэгүүд буудаа гэжэ эблэрэлгын талаар иордано-израильска хамтадхамал комиссида Иордани гомдол барюа.

(ТАСС).

„Туапсегэй" экипажай гэшүүд байһан табан хүн США-һаа Советскэ Союзда бусажа ерэбэ

Советскэ «Туапсе» танкерай экипажай гэшүүд байһан табан хүн — М. И. Шишин, Н. И. Ваганов, А. П. Ширин, В. Д. Рябенко, В. Лукашков түрэл нютагаа, Советскэ Союзда бусахаяа Нью-Йоркһоо ниидэн гараа.

«Туапсе» танкерые 1954 ондо чанкайшистска дээрэмшэдэй барижа абаһаниинь мэдээжэ. Советскэ танкерай экипажай олонхи гэшүүдынь Тайваньһаа түрэл ороноо бусажа шадаһан байгаа. Экипажай зариманиинь үнгэрэгшэ жэлдэ Тайваньһаа Холбоото Штадуудта эльгээгдэһэн юм.

Түрэл ороноо бусалгадань туһаламжа үзүүлхэ гуйлтатайгаар США-дахи советскэ посольстводо М. И. Шишин, Н. И. Ваганов, А. П. Ширин, В. Д. Рябенко, В. Лукашков мэдүүлгэ барижа хандаһан байгаа.

Түрэл ороноо бусаха советскэ морягуудые Нью-Йоркдо байдаг советскэ хүдэлмэрилэгшэд апрелиин 7-до хани халуунаар үдэшөө.

* * *

1954 ондо чанкайшистска дээрмэшэдэй барижа абаһан «Туапсе» танкерай гэшүүд байһан табан хүн Нью-Иоркһоо Москвада бусажа ерээд, гурбадахи үдэртөө айлшалжа байна. Танкерай экипажда ородог эдэ хүнүүд үнгэрэгшэ жэлдэ Тайваньһаа США-да абаашагдаһан байгаа.

Судовой матросууд М. И. Шишин, В. Я. Лукашков, матросууд А. П. Ширин, В. Д. Рябенко, судовой бухгалтер Н. И. Ваганов гэгшэд апрелиин 7-до Нью-Йоркһоо ниидэн гараһан самолёдто һуужа ерэһэн байна.

Советскэ морягууд Москвада байха үедөө столицын гоё һайхан юумэнүүдые хараа, Ехэ театрта, Кремльдэ ороо. СССР-эй Далайн флодой министерстводэ хани ёһоной уулзалга тэдэнтэй хэгдэһэн байна. Түрэл ороноо бусажа ерэһэнтэйнь дашарамдуулан министерствын хүдэлмэрилэгшэд тэдэниие амаршалаа.

«Туапсейн» экипажай гэшүүд байһан эдэ хүнүүд апрелиин 12-то Одесса, өөһэдынгөө бүлэнэртэ бусахань.

(ТАСС).

Концертэ эхилхэмнай...

Серовой нэрэмжэтэ Культурын байшан. Эндэ һүүлшын репетици болоожо байба. Сценэ дээрэ согтой хүхюунээр шууялдан байһан залуушуул тээшэ хандажа:

— Концертэ эхилээбди, нүхэд, гэһэнэйнгээ һүүлдэ: — Энэ манай хоор гээшэ. 60 хүнһөө бүридэнхэй юм, — гээд Нина Михайловна хэлэнэ.

Нина Михайловна Мацюк Серовой нэрэмжэтэ Культурын байшангай дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиие эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэхэн үүсхэл оролдолго гаргана. Тэрэнэй оролдолгоор хоровой, хатар танцын, драматическа ба бусад кружогууд хүдэлмэрилнэ. Мүн струнна оркестр эмхидхэгдэнхэй.

—Манай самодеятельностиин коллектив бүхэгородой залуушуулай фестивальда бэлэдхэжэ байна,—гэжэ нүхэр Н. М. Мацюк мэдүүлнэ.

Тус Культурын байшанда драматическа кружогой коллектив тон һаяхан бии болонхой юм. Мүнөө кружогойхид гурбан үйлэтэй, зургаан картинатай В. Губаровай «Барышня» гэжэ комедиие зүжэг болгон табихаар бэлдэжэ байна. Н. М. Мацюк тус зүжэгэй гол геройнуудайнь нэгэн болохо —хүгшэн төөдэй Анна Ваннын ролиие наадаха юм. Мүн электрик З. Хлебникова, номой киоскын наймаалагша В. Нечкина, ликер-архиин заводой шофёр И. Павлуцкий, ФЗУ-гэй һурагша Ю. Каргин, бухгалтер В. Филатова ба бусад тус зүжэгтэ хабаадана. Нина Длуговская, Зоя Хлебникова, Геннадий Арсентьев ба бусад уран уншалгада хабаадана. Тэдэнэр элдэб зохёолнуудые уран гоёор уншахые бэлэдхэжэ байна.

Серовой нэрэмжэтэ Культурын байшангай доодо этаждань ороходомнай эндэ хатар танцын кружогойхид һүүлшынгээ репетици хэжэ байба.

—Танилсагты. Энэ Тамара Александровна Полозова гээшэ гээд хараха янзада хүнгэн хүдэлсэтэй, набтаршаг бэетэй эхэнэртэй танилсуулна. Тамара Александровна Полозова хатар, танца зохёохо, зааха талаар бэлигтэйшье, мүн ехэ дүршэл дүйтэй, шадабаритайшье болоһон хүтэлбэрилэгшэ юм. Мүнөө самодеятельностиин коллектив ород, хитад, грузин, бурят-монгол болон бусад арадай хатар танцануудые бэлэдхэжэ байна.

Манай ороходо «Вдоль по улице метелица метет» гэжэ хатар наада эхилжэ байба. Тус нааданиинь дууһаа, уэзгдэлһөө, хатарһаа бүр... Хатар танцада хабаадагшад... үе бултадаа дэбхэрэлдээд, ... үе ганса нэгээрээ хатарж... солбон бэеэрээ, аяг хүд... һонирхолтой, уран зураг ха...

...Метелицэхэн шамдаа
мэ...
Миниингээ гуйлта дуул...
Намтай нааданда ошол...

Наадан дээрэ хатарал... гэжэ дуулаһан залуу хүбү... мыслодо хоёр модон туд... гөөд, «худаг» тээшэ оши... һан һайхан басаганай хой... орон ябана.

Таатай хүбүүн, дуулыш...
Тугалаа уһалхам—сулө...
Наранай оромсоор хүле...

Нааданда ерэжэ магад... гээд залуу һайхан басага... нугархай бэеэрээ нахис... аяглаад, гороолшоно.

Удаань струнна оркестр... жэлгэтэйгээр, олон хүбүү... гад манай бурядай «ёохор»... на.

—Манай республикын у... ханай самодеятельностиин... хи коллективүүд буря... арадайнгаа хатар наада, ... гаар харуулдаг. Бидэ энэ... далые усадхаха гэжэ һ... Харагты, ямар байнаб,—... хэр Полозова наадагдажа... «ёохор» тээшэ заана.

1955 ондо Серовой нэ... Культурын байшангай хоо... арбаад гаран эхэнэрнүүд... дэнхэй һэн. Тиимэһээ ... уранһайханай самодея... тиин хүтэлбэрилэгшэд ... олон хүтэй хоор эмхидхэ... ехэхэн ажал ябуулаа. Мү... рынь 60 хүнһөө бүридэ... һайн хоолойтой эрэшүүл... юм. Жэшээлхэдэ, коопстр... дэлмэришэн нүхэр Н. М. ... хоорто хабаадахаһаа гадна... арадай дуунуудые гансаар... ладаг юм.

Мүн тус самодеятель... коллективтэ ажалайшье ... шүүл бии. Жэшээлхэдэ, ... ный Восток» гэжэ арте... дэлмэрилэгшэ нүхэр В. ... нормоёо 1,5 дахин дүүргэ... на.

Байгша оной апрелиин ... ровой нэрэмжэтэ Культур... шангай дэргэдэхи уран... самодеятельностиин харал... хо юм. Мүнөө тус байшан... деятельностиинхид һүүлш... петици хэжэ, гүйсэдхэһэ... нуудаа нарин нягтаар шал... жаруулна.

Энэ харалга зун ү... хэ залуушуулай фестива... руулагдаха номернуудай... шын нэгэниинь мүн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Се... рэмжэтэ Культурын б... хоор О. А. Колмаковагай ... ри доро «Едут новоселы» ... позитор Радыгинай дуу ... 2. Электрик З. Хлебник... нист Б. Устюжанинов гэ... позитор Дунаевскиин «З... жэ дуу дуулана. 3. ... В. Филатова үдэшын ду... гуулиин һурагша В. С... хоёр «Вдоль по улице ме... тет» гэжэ хатар наада... 4. Энэ хатар наадан... сценэ.

Б.-Д. Бадараев
А. Мантаева

Хүүгэдэй оюун бэлигые харалга

Һаяхан, Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр соо хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдэй городской харалгын түгэсхэлэй концерт болоо. Концертын урда хүүгэдэй оюун бэлигэй харалгын дүнгүүд тухай горгүйсэдкомой гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Минеев элидхэл хээ.

— Энэ харалгада 2273 хүүгэд хабаадалсаа. Энэнь урда жэлнүүдтэ орходоо һураггүй олон байна. Городой һургуулинууд харалгада олон үхибүүдые хабаадуулжа шадаһан байна гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Удаань КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Дондуков харалгада түрүү һуури эзэлһэн Железнодорожно районой һургуулинуудай коллективүүдтэ дамжуулгын Улаан туг ба Городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй Хүндэлэлэй грамота барюулаа. Хоёрдохи һуури Городской районой һургуулинууд эзэлһэн байна. Мүн харалгада хабаадалсажа, оюун бэлигээрээ шалгарһан 131 һурагшадта хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаа. Тэрэшэлэн уранһайханай коллективүүдэй олохон хүтэлбэрилэгшэд, түрэлхид, һургуулинуудай директорнүүд, багшанар шагналда хүртэһэн байна.

Түгэсхэлэй концертдэ 68-дахи һургуулиин хоровой коллектив «Сэсэ мэргэн партида алдар соло» гэжэ дууе ехэ һайнаар дуулаа. 18-дахи һургуулиһаа эвенкэнүүдэй хоровой коллектив өөрынгөө түрэлхи хэлэн дээрэ дуу дуулажа, олониие һонирхуулаа. Мүн һургуулинуу... дэмэл хатарай коллекти... белорусс, бурят-монгол... танцануудые һайнаар на... дэнэй дундаһаа һурагша... ва, Шигепова гэгшэдэй гү... «барилдаан» гэжэ хатар с... холтой байба.

Дуу дуулагшадай дунда... ва, Измайлов (3-дахи һург... шэд ирагуу һайхан хоо... олониие баясуулаа. 18-дах... лиин һурагша Дамбаев «... рят оромни» гэжэ өөрынгөө... шүлэг ехэ гоёор уншаа.

Энэ харалга хүүгэдэй д... бэлигтэйшүүлэй ургажа б... дахин гэршэлбэ.

И. Кли...

Залуу бэшэгшын шүлэгүүдые зүбшэн хэлсэлгэ

Һаяхан Бурят-Монголой уранзохёолшодой союзда залуу бэшэгшэ Цырендулма Дондоковагай шүлэгүүдые зүбшэн хэлсэлгэ болобо. Эндэ залуу бэшэгшын шүлэгүүдэй һайн тала ба дутагдалнууд тэмдэглэгдэһэн байна.

Зүбшэн хэлсэлгын түгэсхэлдэ автор үгэ хэлэжэ, шүлэгүүдэйнь дутуу дундануудые хэлэжэ үгэһэндэнь уранзохёолшодто баясхалан...

Б. Цырен...

Редакторай ...
О. ГОМБО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-62, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59, пропаганды и переводов ... культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00738. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 2...